
Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Серія:
БІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ
ТНПУ ім. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

*Людина енергетики добра,
любові, мудрості*

(доктор історичних наук, професор ТНПУ ім. В. Гнатюка
Микола Миронович Алексієвець)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
(2006–2016)

УДК 016:378(477.84)ТНПУ
ББК 91:74.48(4Укр-Тер)
Л93

Рецензенти:

Макар Ю. І., д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, академік Української академії історичних наук,.

Ткаченко В. М., д-р іст. наук, професор, академік Міжнародної кадрової академії, член-кореспондент НАПН України, заслужений діяч науки і техніки.

Укладач

Загородна С. Ю., головний бібліограф НБ ТНПУ імені В. Гнатюка

Бібліографічний редактор

Кульчицька О. Я., заступник директора НБ ТНПУ імені В. Гнатюка

Відповідальний за випуск

Чайка І. А., директор наукової бібліотеки ТНПУ імені В. Гнатюка

Художнє оформлення та комп'ютерна верстка

Лохвицький О. В. – завідувач сектору підтримки автоматизованої бібліотечної системи та програмного забезпечення

Людина енергетики добра, любові, мудрост (доктор історичних наук, Л93 професор Микола Миронович Алексієвець)» : біобібліогр. покажчик / НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка ; уклад.: С. Ю. Загородна ; бібліогр. ред. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль : Вектор, 2017. – 74 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка).

У біобібліографічному покажчику подано основні біографічні дані, відомості про наукову, педагогічну та громадську діяльність, наведено алфавітний перелік наукових та навчально-методичних праць доктора історичних наук ТНПУ ім. В. Гнатюка, професора Миколи Мироновича Алексієвця за період з 2006 по 2016 рр.

Видання може бути використано фахівцями в галузі історії: науковцями, докторантами, аспірантами, працівниками науково-методичних центрів, наукових бібліотек, педагогічними працівниками, студентами.

УДК 016:378(477-84)ТНПУ
ББК 91:63.3(4Укр-Тер)

Микола Миронович Алексієвець –
доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри нової і новітньої історії та
методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка,
Заслужений працівник освіти України,
нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

Від укладача

Микола Миронович Алексієвець – учений-історик, доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Микола Миронович добре знаний науковець, педагог і керівник, здібний організатор навчального процесу та наукової роботи.

Працівники наукової бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка підготували біобібліографічний покажчик **«Людина енергетики добра, любові, мудрості»** (доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець), що продовжує серію посібників «Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка».

У виданні представлено бібліографію праць М. М. Алексієвця, що були написані упродовж 2006–2016 років. Відкриває покажчик стаття кандидата історичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка Ірини Федорів – **«Микола Алексієвець – вчений-історик, громадський діяч, педагог, колега»**. Біографічна довідка про життєвий і творчий шлях конкретизує інформацію.

Біобібліографічний покажчик складається із 6 розділів:

Розділ 1 **«Праці М. М. Алексієвця»** містить бібліографічні описи публікацій вченого.

Розділ 2 **«Видання вченого-історика у співавторстві»** складається з двох підрозділів:

- підручники, навчальні посібники.
- наукові статті.

Розділ 3 **«Редакційно-рецензійна діяльність М. М. Алексієвця»** становлять праці:

- підготовці яких науковець брав участь як головний редактор, голова або член редколегії;
- рецензії.

Розділ 4 **«Наукова школа М. М. Алексієвця»** представляє бібліографічні описи, згруповані у підрозділи: **«Науковий керівник дисертацій»**, **«Науковий опонент дисертацій»** та **«Науковий керівник магістерських та дипломних робіт»**.

Розділ 5 **«Публікації про життя та наукову діяльність»** вміщує матеріали про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність, та повнотекстові документи.

Розділ 6 містить інформацію про участь професора М. М. Алексієвця у наукових конференціях, нарадах, з'їздах, семінарах та симпозіумах.

Окремим є розділ **«Відомості про подяки та нагороди»** за навчально-виховну, наукову та громадську роботу.

Цікавими для покажчика є **Фотоматеріали** – світлини, які відображають життєвий і науковий шлях М. М. Алексієвця.

Для зручного та ефективного користування виданням підготовлено іменний покажчик прізвищ авторів, співавторів, редакторів, відомості про яких є у бібліографічних записах даного видання.

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами. Джерелами відбору документів були каталоги НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка, Тернопільської державної універсальної наукової бібліотека, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого, Державної науково-педагогічної бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. Публікації, що увійшли до покажчика, було переглянуто *de visu*. Бібліографічні джерела та матеріали надані вченим відзначено знаком – «*».

У межах розділів матеріали згруповано за абеткою прізвищ авторів і назв публікацій.

Бібліографічні записи пронумеровано, загальна кількість їх становить 150 позиції. Усі видання подаються мовою публікації, зберігаються орфографічні норми оригіналу. Покажчик не претендує на вичерпність.

Видання адресовано в першу чергу науковцям, докторантам, аспірантам, студентам, які цікавляться історичною наукою, працівникам науково-методичних центрів, наукових бібліотек.

Усі пропозиції та критичні зауваження, просимо надсилати за дresoю:

46027

Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка
вул. М. Кривоноса, 2 м. Тернопіль
e-mail: library@tnpu.edu.ua

МИКОЛА АЛЕКСІЄВЕЦЬ – ВЧЕНИЙ-ІСТОРИК, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПЕДАГОГ, КОЛЕГА

Людство вступило у третє тисячоліття з переконанням його авангардної частини у тому, що основним рушієм історичних подій є сильні особистості, наділені неабиякими розумовими здібностями, вмінням глибокі розбиратися у вирі подій, дивитися у майбутнє, генеруючи цінні загальнолюдські ідеї, національні й гуманітарні проекти, згуртовувати навколо себе команду для досягнення поставлених цілей і розгортати у зв'язку з цим потужну практичну діяльність.

Процес духовного й національного відродження, який у перше десятиріччя незалежності охопив молоду Українську державу, особливо гостро підкреслив вагомість впливу на державно-політичне, наукове і культурно-освітнє життя країни національно-свідомої еліти. Адже вона щонайповніше вияскравлює та увиразнює характер нації, стає її домінантною рисою у безмежжі інших народів. За цією ознакою націю розпізнають у світах, за нею - вона пізнає саму себе.

Серед тих, хто уособлює таку еліту, – ім'я відомого в Україні вченого, громадського діяча, педагога, доктора історичних наук, професора М. М. Алексієвця. До цього списку одразу хочеться додати, що на сьогодні Микола Миронович – Заслужений працівник освіти України (2000), член Всеукраїнської спілки краєзнавців (2001), голова Асоціації істориків Тернопільщини, Дійсний член центру дослідження Поділля (2005), упродовж 1993–2006 рр. – декан історичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, завідувач кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії (від 1993 і до нині). Та чи не важливіше буде підкреслити, що це – людина енциклопедичних знань, праці й обов'язку, яка завдяки своєму хисту вченого, педагога й державного діяча докладає надзвичайно багато зусиль для становлення новітньої історичної науки. І справа не у високих нагородах, званнях й відзнаках, а це – і медаль “Ветеран праці”, і знак “Відмінник народної освіти України” (1978), і звання “Міжнародна людина тисячоліття в номінації “2000 видатних науковців ХХ століття”, присвоєне Міжнародним біографічним центром у м. Кембрідж (Велика Британія), і орден “За заслуги” III ступеня (2012) – адже вони є лише своєрідним еквівалентом того, що зроблено вченим на науковій і педагогічній ниві. Важливо, що М. Алексієвець належить до тієї категорії українських науковців, які своєю довголітньою працею заслужили щирю любов серед колег-істориків і численних учнів та повагу серед наукового загалу й громадськості України.

Микола Алексієвець, без сумніву, є особистістю, глибоко зануреною у свою професійну діяльність й повністю відданою науці, й водночас, викладачем і керівником високого гатунку, що ніколи не знає втоми, наполегливим у всіх своїх устремліннях.

Як кожен учений, М. М. Алексієвець пройшов тривалий і складний шлях свого професійного зростання. Його біографія є відображенням суперечливої та

багатогранної історії СРСР й України другої половини ХХ ст. – початку ХХІ ст. На формування поглядів майбутнього вченого не могли не справити вплив історичні події та суспільно-політичні умови минулого століття. Його дитячі роки припали на непростий повоєнний період, часи культу особи Сталіна і його розвінчання; становлення як молодого історика – на “хрущовську відлигу” й період шістдесятництва; активна творча й громадська діяльність – на “горбачовську перебудову” і період незалежної України.

Народився Микола Миронович 10 лютого 1941 р. у м. Дубровиця Дубровицького району Рівненської області в сім’ї робітника. Початкову освіту одержав у місцевій школі. Виявивши неабиякі здібності до наук, особливо до гуманітарних, зокрема, до історії, та, відслуживши в армії, – у 1963 р. майбутній учений поїхав до Києва, де з успіхом склав іспити та вступив на історико-філософський факультет (сьогодні – історичний) Київського державного університету (нині – Київський національний університет ім. Т. Шевченка), який закінчив у 1968 р. з дипломом з відзнакою та із занесенням в Почесну книгу КДУ. За особливі успіхи в навчанні уже з другого курсу (включно до п’ятого) М. Алексієвець був Ленінським стипендіатом (найвища студентська нагорода тих часів).

На першому курсі навчання Микола Алексієвець записався до секції легкої атлетики. З цього часу спорту не покидав, ставши кандидатом у майстри спорту. Саме він привчив до організації часу, уміння переборювати себе. Принагідно варто відзначити, що професор Алексієвець дотепер зберіг спортивну поставу, легкість у ході, мобільність. Окрім того, спортивні заняття виробили принцип, який став домінуючою рисою характеру: є завдання – обов’язково треба його виконати. Наразі, головною метою після закінчення університету була кандидатська дисертація.

Київський період життя М. Алексієвця характерний входженням до елітарного кола тодішньої інтелігенції, на той час молодих, а згодом відомих істориків: В. Ю. Мельниченка, В. М. Ткаченка, Ю. М. Алексєєва, А. Г. Слюсаренка, В. Ф. Солдатенка, В. П. Шевчука, Ю. І. Макара, В. К. Борисенко, Б. М. Гончара, В. Отрощенко, М. Кірсенка та багатьох інших, та подальшою співпрацею із К. О. Джеджулою, Я. Д. Ісаєвичем, Л. О. Зашкільняком, Ю. Ю. Кондуфором, А. Ф. Кізченком, І. М. Куліничем, П. С. Соханем, М. Я. Варшавчиком, М. Р. Литвиним, І. М. Мельниковою, С. В. Віднянським, – під впливом котрих він формувався як учений.

У 1968–1971 рр. Микола Миронович продовжив навчання в аспірантурі, завершивши його успішним захистом кандидатської дисертації. Далі – утвердження як викладача-історика, розквіт найкращих рис як науковця припадає на 70–90-ті рр., коли доля закинула його на щедру Подільську землю – Тернопільщину. Спочатку М. Алексієвець працював старшим викладачем, згодом доцентом Тернопільської академії народного господарства (нині – Тернопільський національний економічний університет). Серед численних студентів історика був, зокрема, й майбутній відомий економіст, Президент України 2005–2009 рр. – В. Ющенко. У 1977 р. Микола Миронович перейшов на роботу в Тернопільський державний педагогічний інститут (нині – ТНПУ ім.

В. Гнатюка), де працював доцентом, завідувачем кафедри, проректором з навчальної роботи.

У 80-х рр. вчений зацікавився історією Німеччини новітньої доби, розуміючи важливість дослідження всесвітньої історії. У суспільно-політичному житті СРСР це був переломний період. В 1985 році М. Горбачов проголосив перебудову, у ЗМІ дедалі більше почало з'являтися публікацій, які розвінчували антидемократичний комуністичний режим та неефективні способи господарювання. Вченого це вражало, водночас, й обнадіювало. Отож, у 1984 р. він повернувся до наукових шукань, вступивши до докторантури, бо саме як учений-історик міг в усій повноті виявити своє світоглядно-дослідницьке “я”.

Результатом кількарічної науково-пошукової праці, стажування в Київському, Дніпропетровському, Московському, Ленінградському, Волгоградському, Берлінському та Лейпцігському університетах, роботи в архівах та бібліотеках, став успішний захист у 1987 р. докторської дисертації, підготовка низки монографічних праць з проблем всесвітньої та української історії.

Початок 90-х рр. ХХ ст. у біографії науковця став новим етапом, коли він увесь свій педагогічний досвід й організаційні здібності спрямував на відкриття у вузі історичного факультету. Як згадує А. Фартушняк, практично кожне засідання кафедри суспільних дисциплін Микола Миронович завершував словами: “Історичний факультет повинен бути відкритий”.

Безперечно, що поява історичного факультету була зумовлена самим життям, суспільно-політичними змінами в Україні та світі кінця 80-х – початку 90-х років минулого століття. Розпочатий етап національно-духовного відродження України викликав дедалі зростаючий інтерес громадськості до минулого, до історичних знань. Процеси державотворення, що відбувалися, неминуче загострювали увагу на необхідності поглибленого вивчення історії України, витоків нашого народу, створення й утвердження національної державності. Крім того, в умовах творення незалежної України виникла нагальна потреба в урахуванні уроків минулого, в поверненні із забуття невідомих історичних фактів, імен видатних осіб, які творили й утверджували українську історію.

У 1993 р. у структурі одного з найстаріших вищих навчальних закладів Тернопілля – педагогічного – з'явився новий факультет – історичний. Реагуючи на потреби народної освіти області, ректор педінституту професор В. Кравець видав відповідне рішення про створення історичного факультету, деканом якого було обрано М. М. Алексієвця. Як він напише пізніше у своїх спогадах, “тоді не вистачало всього – викладачів, підручників, навчального обладнання. Починали з “нуля”. Але були великі плани, надії, ентузіазм перших викладачів і студентів набору 1992/1993 н. р. Переважна більшість викладачів була без наукових ступенів. Ситуація кардинально змінилася в середині 90-х років, коли декілька викладачів захистили докторські й кандидатські дисертації, отримали звання доцентів і професорів”.

Історію становлення факультету з повним правом можна вважати найбільш плідним періодом в діяльності професора М. Алексієвця та водночас – часом становлення історичної освіти і науки в університеті й області. Микола Миронович розглядав факультет не лише як вогнище знань і наукової думки. Основним поставленим завданням було – вийти за межі провінційного факультету, а відтак, піднести його значення до рівня національного відродження. Ось чому всю справу виховання свідомої української інтелігенції він прагнув поставити на наукову систему організації освіти, яка б спиралася на передовий світовий досвід і відповідала характеру й традиціям найкращих університетів України й Європи. М. Алексієвець вказував на важливість, з одного боку, добору і виховання професорсько-викладацького складу, а з другого, – нагромадження науково-освітніх традицій й перебудови змісту історичної освіти на нових методологічних засадах. “Зміст історичної освіти мав охоплювати не лише теоретичні знання, а й способи практичної діяльності, творчий досвід, ціннісні орієнтири народу”.

Однією із найскладніших проблем, над якою постійно працював наш декан, була кадрова. Підкреслимо, що викладачі, залучені до розробки навчального плану, робочих програм історичних дисциплін в перші роки після створення факультету, були кращими випускниками провідних вузів України. Так, П. С. Коріненко закінчив Одеський університет, Ю. Ю. Свідерський, В. В. Свідерська, С. В. Лук’яненко, О. А. Полянський, В. Д. Шепетюк, Ю. І. Поліщук – Львівський університет, О. М. Петровський – Сімферопольський, Е. В. Бистрицька – Київський університет ім. Т. Шевченка, І. І. Шумський – Ужгородський, П. А. Михальчук – Чернівецький. Педагогічні інститути закінчили: Луцький – Т. М. Гонтар, Кам’янець-Подільський – А. К. Фартушняк, І. М. Боровська, М. В. Грищук. А отже, все те краще, що було в роботі історичних факультетів цих вузів, з урахуванням нових якісних змін у вищій школі, було вкладено в плани роботи факультету.

Проте вимоги сучасного університетського випускника зобов’язували залучати до його підготовки не лише власних фахівців, а й кращих спеціалістів Тернопільського державного обласного архіву (зокрема, Б. Хаварівського), краєзнавчого музею (О. Гаврилюка, М. Строценя), Інституту національного відродження України (І. Герету), а також провідних учених інших вузів Тернополя, України та зарубіжжя. За час деканства Миколи Мироновича на історичному факультеті працювали знані науковці зі США, Канади, Франції, Німеччини, Словаччини, Польщі, Греції. Серед них професори В. Косик (Франція), М. Зубока (Канада), академік НАН України М. Мушинка (Словаччина), В. Бонусяк і Є. Орлоф (Польща), Я. Ніколаїдіс (Греція), Т. Гунчак (США), інші.

З метою виховання патріотично свідомої молоді на факультеті постійно проводилися зустрічі з відомими громадсько-політичними діячами України, дисидентами, народними депутатами – В. Чорноволом, Л. Лук’яненком, І. Геретою, Л. Танюком, І. Біласом, Ю. Тимою, поетами М. Левицьким, С. Сапеляком та ін.

Певний час на факультеті працювала лише одна кафедра, з якої організували дві – кафедру історії України і політології та кафедру всесвітньої історії, згодом розділеної також на дві: стародавньої і середньовічної історії; нової і новітньої історії та методики викладання історії. Функціонувала й кафедра філософії та економічної теорії.

Так, завдяки зусиллям Миколи Мироновича за короткий час історичний факультет став одним із провідних в університеті та західноукраїнському регіоні. Українська держава та педагогічна громадськість Тернопільщини визнали його базовим у підготовці фахівців-істориків для середніх навчальних закладів освіти. Отримавши сертифікат IV-го найвищого рівня акредитації, історичний факультет з потужним науково-педагогічним потенціалом, збагачений досвідом співробітництва з Інститутом історії України НАН України, історичними факультетами вищих навчальних закладів держави, багатьма зарубіжними ВНЗ взяв на себе відповідальну місію з оновлення змісту історичної освіти. З цією метою з ініціативи М. Алексієвця відкрито аспірантуру, а згодом й докторантуру зі спеціальностей: 07.00.01 – історія України та 07.00.02 – всесвітня історія. За період діяльності факультету підготовлено понад тисячу фахівців-істориків, 6 докторів наук, професорів, 46 кандидатів наук, доцентів. Так, на сьогоднішній день кадрове забезпечення факультету на 100 % складають викладачі з науковими ступенями і вченими званнями.

Лише впродовж 2000–2004 років успішно захистили кандидатські дисертації 20 осіб-випускників факультету. А впродовж наступних років – докторами наук стали Л. М. Алексієвць, М. В. Бармак, Е. В. Бистрицька, І. С. Зуляк, Ю. І. Поліщук, М. М. Москалюк, Б. Б. Буяк.

У становленні молодого факультету важливу роль відіграли науково-практичні конференції. Вони стали важливим фактором не лише зростання професійного рівня викладачів, виходу факультету на всеукраїнський масштаб комунікацій, налагодження співпраці між різними навчальними й науковими установами України й зарубіжжя, а й сприяли патріотичному вихованню молодих громадян незалежної держави. Зрозуміло, яку роль тоді відігравали у піднесенні національної свідомості такі видатні діячі українського національного відродження, національно-визвольного руху, як М. Грушевський, М. Кордуба, В. Липинський, О. Кандиба-Ольжич, С. Бандера, Я. Старух, С. Петлюра, К. Левицький. Адже перші конференції обласного, республіканського та міжнародного рівнів були присвячені їхній діяльності. Відтак, уже зі студентських лав майбутні аспіранти Миколи Мироновича усвідомлювали важливість біографічних досліджень, з'ясовували місце і роль особистості в історії.

Серед інших актуальних тем та найбільш яскравих наукових конференцій всеукраїнського та міжнародного масштабу, що проводились на історичному факультеті, хотілося б згадати такі: “Історія українського націоналізму” (квітень 1996 р.), “Українська новітня держава: історія і сучасність” (квітень 1997 р.), “Українська молодь у боротьбі за державність в ХХ ст.” (лютий 1998 р.), “Історія України в контексті європейського національно-

революційного руху 1848–1849 рр.” (травень 1998 р.), “Національно-державне відродження слов’янських народів Центрально-Східної Європи крізь призму 85-річчя” (листопад 2003 р.). Після їх проведення громадськість міста заговорила про історичний факультет, про те, що він відбувся і став вагомим чинником суспільно-політичного, наукового й громадського життя краю.

З метою впровадження у навчальний процес нових інформаційно-контролюючих технологій була розроблена загальнофакультетська Програма розвитку інноваційних технологій у процесі викладання історичних дисциплін. У зв’язку з цим важливе значення для підвищення науково-методичного рівня викладачів мали Всеукраїнські науково-практичні конференції на теми: “Інноваційні технології в процесі викладання історії” (листопад 2000 р.), “Національна історична освіта: погляд у XXI ст.” (грудень 2002 р.), “Релігієзнавство як навчальна дисципліна: теоретико-методологічні та методичні аспекти викладання у вищій школі” (листопад 2002 р.), “Актуальні проблеми з історії та правознавства у працях молодих учених” (жовтень 2003 р.).

Дев’яності роки ХХ ст. для України, яка в черговий раз відродилася як незалежна держава, стали особливим часом визрівання глибоких суспільних змін. Панування “колективістських” універсалістських версій тлумачення історичної дійсності, що не залишали місця для окремої особистості вже не задовільняли. Дедалі більша увага зверталася на гуманістичну природу людини, на її внутрішній духовний світ. Водночас політизація українського національного руху, яка поступово охоплювала всі верстви населення країни, диктувала потребу історичного обґрунтування національних вимог. У таких умовах значно зросла роль історика як такого, що розтлумачить, збереже і передасть знання про минуле свого народу. Перед новоствореним колективом істориків постало завдання довести “історичність” української нації, обґрунтувати її право на рівноправне трактування в європейській сім’ї народів.

Тому професор М. Алексієвець приділив особливу увагу підготовці наукових праць. Більше того, керівник бачив наслідки відсутності в достатній кількості новітньої навчальної й наукової літератури на початку 90-х рр. ХХ ст. виправити становище частково могли місцеві видання, праці викладачів і студентів історичного факультету. З цією метою декан заснував при факультеті редакційно-видавничий центр “Літопис” (до речі, такого плану – єдиний в університеті), який успішно виконував поставлені завдання і діє до сьогодні.

Так, першим науковим доробком факультету стали видання: “Україна і світ. Історія: минуле і сучасність”, “Чернопілля: сторінки історії”, “Україна на шляху до незалежності і демократії”, “Киево-Могилянська академія в історії України і зарубіжних слов’янських країн”, “Богдан Лепкий в духовній історії України”, “Михайло Грушевський – погляд із сьогодення” та ін. Кожне із цих видань, головним редактором яких був М. Алексієвець, заповнювало ту чи іншу прогалину української національної історії, давало можливість усім зацікавленим пізнавати історію України. Так розпочалася прекрасна традиція щорічних публікацій наукових досліджень викладачів, студентів й аспірантів факультету, провідних українських науковців, що співпрацювали з університетом, пропагування їхнього творчого доробку.

Пріоритетною тематикою статей стало вивчення й осмислення національної історії і культури України. А це робило свою справу й у збагаченні історичними знаннями населення міста й області, й у спілкуванні та обміні поглядами, точками зору з істориками інших регіонів України, що було так важливо при відновленні історичної пам'яті та формуванні історичної традиції у перші роки відродженої України. Недарма у своєму привітанні історикам з нагоди першого випуску студентів, відомий громадський діяч краю І. Герета написав: “Нас, тернополян завжди боліло те, що у рідному місті не було власної кузні істориків. А на сьогодні, факультет є і він щодня голосніше заявляє про себе, хоч роботи ще непочатий край...”.

Декан М. Алексієвець докладав максимум зусиль для покращення матеріально-технічної бази навчального процесу та рівня викладання. У перші роки існування факультету було обладнано 6 навчально-методичних кабінетів-лабораторій, у тому числі, української духовної культури “Відродження”, української правової культури “Державність”, з археології та допоміжних історичних дисциплін “Джерела”, історії України, філософії та економічної теорії, 5 лекційних аудиторій. Інакше й не могло бути в умовах стрімкого бігу життя, демократизації національного укладу, вдосконалення змісту історичної освіти.

Серед яскравих сторінок життя факультету, що сприяли його зростанню в другій половині 90-х років, стали події й навчально-виховного плану. Варто згадати участь студентів у роботі археологічно-етнографічних експедицій “Обереги”, “Вічні символи нації”, “Тіні забутих предків”, “Забуті могили”, матеріали яких лягли в основу наукових статей, серії курсових і дипломних робіт. Науковій діяльності студентів сприяли засновані при факультеті інформаційно-аналітичний центр “Гарт”, політико-дискусійний клуб “Діалог” і “Аргумент”, товариства ім. М. Міхновського та О. Ольжича, Наукове Студентське Товариство. Важливим виховним чинником у національно-патріотичному вихованні студентів виступали команда КВК “Родина Алексів” (заснована восени 1996 р.), танцювальні й вокальні групи. Наші студенти-історики брали участь в організації історико-краєзнавчих, туристичних походів по героїчних місцях ОУН-УПА. Вони очолювали громадські організації міста й області, були найбільш активними вихователями громадських молодіжних організацій “Юна Січ”, “Пласт”, “СУМ” тощо.

Вагоме виховне й пізнавальне значення мали студентські факультетські газети “Історик”, “Вісник НСТ”, часопис “Сторінки літопису”. У них систематично висвітлювались усі сторони життя на факультеті: викладацька й студентська наукова робота, навчальний процес, результати навчально-виробничих практик (археологічної, етнографічної, краєзнавчої, педагогічної), активна виховна діяльність. У газеті “Історик” було запроваджено чудові рубрики: хроніка становлення і розвитку факультету, визначні історики, факультет у долях, на допомогу абітурієнту та ін. А як додавали настрою, підсилювали “істфаківський дух” статті викладачів та кращих студентів факультету. Достатньо назвати їх заголовки, і ви зрозумієте, про що йдеться: “Нас об'єднала істфаківська родина”, “Наш істфак – наша гордість”, “Молодь –

майбутнє історичної науки”, “Істфак – це ми, об’єднані істфаком”, “Наші лауреати”, “Історія – душа народу” та ін. Тому, не буде перебільшенням сказати, що “Історик”, “Вісник НСТ”, “Сторінки літопису” суттєво вирізнялися на фоні університетських видань, а на сьогодні є окрасою факультету періоду його становлення.

У 1995 р. з’являється перший випуск “Наукових записок Тернопільського державного педагогічного інституту. Серія: Історія / за заг. ред. проф. М. М. Алексієвця”. Як фахове видання діє до сьогодні. Окрім того, на факультеті редагувалися Наукові записки, серії: “Філософія” та “Економіка”, таким чином заповнюючи увесь комплекс суспільних дисциплін науково-методологічним матеріалом.

Переважає більшість публікацій нового видання серії “Історія” – предметний внесок у дослідження та узагальнення нових маловивчених тем з історії України й всесвітньої історії, її міжнародних зв’язків у контексті європейського історико-культурного й суспільно-політичного процесу, концептуальних проблем історії національно-визвольного руху ХІХ–ХХ ст. Пріоритетними стали також питання методології історії, змісту, форм, методів історичної освіти, проблем розвитку вітчизняної культури та біографістики. Безумовна цінність “Наукових записок” історичної серії – у спробі з’ясувати магістральні шляхи розвитку сучасної української історії України, яка б ґрунтувалася не на ідеологічних догмах, а на історичних джерелах та кращих досягненнях української історіографії, у якій основне місце повинні зайняти проблеми етногенезу українського народу, становлення та формування його державності, визначення перспектив розвитку. З погляду сьогодення ми можемо стверджувати, що журнал виправдав своє існування, сприяв розробці багатьох наукових проблем та розширенню джерелознавчої бази. Додамо, що історія ще скаже своє слово про “Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія. Історія”, переосмислюватиме ті процеси, явища, постаті, які аналізували автори статей.

Відтак, час від заснування факультету – це, передусім, період становлення історичної науки в університеті. Наукова робота стала складовою частиною діяльності всіх його співробітників і студентів. Для цього на факультеті було створено належні умови для проведення широкомасштабних наукових досліджень фундаментального і прикладного характеру. Під керівництвом професора М. М. Алексієвця на факультеті велася комплексна науково-теоретична розробка важливих напрямів вітчизняної й загальної історії: історії зарубіжних країн, історичних зв’язків і співробітництва України й країн Центральної та Південно-Східної Європи, зовнішньополітичної діяльності. Актуальність дослідження цих питань визначили комплексну тему факультету “Україна в контексті європейської і світової історії”, затверджену вченою радою. Як зазначає Микола Миронович у статті “Місце і роль у навчальному процесі наукових праць з історії викладачів ТДПУ ім. В. Гнатюка”, “ми виходили з того, що розвиток української історичної науки, вільної від будь-яких ідеологій, має ґрунтуватися виключно на наукових критеріях з розробкою двох блоків діалектично взаємопов’язаних проблем:

власне історії України і всесвітньої історії з врахуванням особливостей України, які мають бути вписані в контекст один одного. Саме на такому двоблоковому підході до вивчення історії і побудований наш навчальний план підготовки фахівців з історії”.

Власне методологічний підхід, при якому українська історія розглядається в контексті світової, ліг в основу наукового проекту кафедри нової і новітньої історії, міжнародного збірника наукових праць за редакцією проф. Л. Алексієвець “Україна-Європа-Світ”, заснованого у 2008 р. (на сьогодні журнал має статус фахового, входить до наукометричних баз даних, добре зарекомендував себе в наукових колах і викликає значний пізнавальний інтерес). У названому збірнику, в редколегії котрого, окрім М. Алексієвця, відомі сучасні українські й зарубіжні науковці Ю. Алексєєв, В. Бонусяк, С. Віднянський, Р. Дрозд, М. Литвин, Ю. Макар, В. Мельниченко, В. Яровий, пріоритетними визначаються такі аспекти, як діалектика історії України та всесвітньої історії, впливи домінуючих націй на розвиток української історичної науки в ХІХ–ХХ ст. (погляд на взаємозв’язки української і всесвітньої історії крізь проблему співвідношення політичних і культурних явищ, зв’язок української історичної науки з європейською); українська історична наука ХІХ–ХХ ст. у всесвітньо-історичному контексті, концепції та періодизація (основні етапи і періодизація розвитку української історичної науки в європейському та всесвітньо-історичному контексті, засадничі аспекти основних дискусій щодо України в сучасному науковому світі крізь призму минулого, тяглість і неперервність основних концепцій); схеми української і всесвітньої історії в ХІХ–ХХ ст. – зміни світобачення. На думку М. Алексієвця, успішне їх вирішення знаменуватиме вступ у новий етап розвитку і світової історичної науки, і взаємопов’язаний та взаємозумовлений цим вступом поступовий перехід української історичної науки від пострадянського періоду в українську добу.

Плануючи формат нового кафедрального збірника, професори М. Алексієвець та Л. Алексієвець безумовно виходили з того, що на сьогодні українська історична наука ще не має власної науково-дослідницької концепції історії України в її національно-державницькому вимірі, котра б знаходилась у відповідності зі світовою історією. Є російська, польська, єврейська та інші схеми історії України, які перебувають у протиріччі й не відповідають одна одній, не враховують й ігнорують специфіку українського історичного процесу в контексті історії Європи і світу. З потребою поглиблення досліджень, де б всесвітня історія осмислювалась так, щоб у ній знайшлося місце і для України, був створений цей збірник.

Здібності М. Алексієвця-науковця і досвідченого педагога особливо яскраво демонструє його діяльність як засновника, організатора й керівника Тернопільської наукової школи з проблем історичної біографістики.

Особистість у центрі уваги історика – це один із шляхів гуманізації науки, що стало просто необхідним для пострадянського суспільства. Вивчення не лише нових історичних фактів, подій і явищ, а конкретних людей, що жили й творили в певну епоху. Тому важко переоцінити значення осмислення і

виділення біографічних досліджень як окремої галузі історичного знання у поглибленні національної історіографії. Методологічний підхід індивідуалізації історичного процесу, реконструкції особистості в контексті епохи став ключовим при виборі тем кандидатських дисертацій багатьох аспірантів М. Алексієвця.

Підкреслимо, що проблема історичної біографістики як галузі історичного знання актуалізувалась у другій половині 80-х – на початку 90-х років минулого століття у зв'язку із новою суспільно-політичною ситуацією. Історична біографістика об'єктивно посіла одне з провідних місць у тематиці досліджень. Характерною рисою вивчення відомих історичних постатей громадського життя, діячів науки і культури, стало визначення їхнього місця у процесі українського національного відродження, пошук неперервності між їхніми ідеями та сучасним українством. Велику увагу приділено справедливому поціновуванню діячів, дискримінованих у радянські часи. У цьому, мабуть, була ознака часу: молода українська нація, історична думка незалежної України потребувала авторитетів. Тому й праці такого змісту мали особливе значення, стали скарбницею новітніх інтелектуальних надбань, своєрідним індикатором духовного потенціалу, що сприяв утвердженню громадянського суспільства, розбудові демократичної, соціальної і правової Української держави.

Історико-біографічні розвідки, присвячені вивченню життя й творчості видатних українських учених, державних, громадсько-політичних та культурних діячів, були сконцентровані в основному на кафедрі нової і новітньої історії, де під керівництвом М. Алексієвця було створено наукову школу з історичної біографістики. На сьогоднішній день із зазначеної проблематики успішно захистили кандидатські дисертації 14 аспірантів професора та близько 10 працюють й далі в цьому напрямі. Відтак, аспіранти й викладачі кафедри у результаті своєї багатогранної дослідницької праці повернули країні цілу плеяду геніальних українських учених й громадсько-політичних діячів. Ось лише деякі імена: Денис Зубрицький, Григорій Квітка-Основ'яненко, Іван Горбачевський, Андрей Шептицький, Кирило Студинський, Михайло Грушевський, Петро Могила, Володимир Гнатюк, Богдан Лепкий, Мирон Кордуба, Микола Чубатий, Олег Кандиба-Ольжич, Дмитро Донцов, Михайло Брайчевський, В'ячеслав Чорновіл...

У рамках роботи Тернопільської школи з української історичної біографістики проведено низку конференцій, присвячених життю й творчості відомих діячів, видано спеціальні збірники наукових праць.

Значним внеском в українську національну історіографію стало видання спеціальної тематичної монографічної праці “Українська історична біографістика: забуте і невідоме” за редакцією професора М. М. Алексієвця. Увагу його авторів привернули найактуальніші аспекти діяльності й творчості відомих історичних постатей в контексті українського державотворення. Для прикладу назвемо окремі праці: “Киево-Могилянська академія в особах” (Леся Алексієвець), “Денис Зубрицький в українському історіографічному процесі Галичини” (Іван Куций), “Вплив митрополита Андрея Шептицького на

суспільне і культурно-просвітницьке життя в Галичині кінця ХІХ – першої половини ХХ століття” (Любомир Крупа), “Концепція українського культурно-духовного відродження Михайла Грушевського (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.)” (Оксана Валіон), “М. Грушевський і НТШ” (Віктор Савенко), “Суспільно-політична діяльність В. Гнатюка у контексті національного відродження України кінця ХІХ – поч. ХХ ст.” (Ігор Іванюта), “Національно-державницька концепція Мирона Кордуби” (Ірина Федорів), “Науково-літературна діяльність О. Кандиби-Ольжича” (Леся Костюк), “В’ячеслав Чорновіл: постать на тлі доби” (Ярослав Секо, Сергій Бондаренко).

Праця викликала значний резонанс в Україні й дала поштовх подальшому поглибленому вивченню історії України в особах, наукової й творчої спадщини вчених, громадсько-політичних діячів у контексті визначальних віх української історії. Це засвідчує друга частина “Української історичної біографістики.”, опублікованої науковцями факультету в 2008 р. Її автори подали оригінальні історичні портрети таких видатних діячів, як П. Могила, С. Жук, А. Річинський, У. Самчук, Б. Лепкий, З. Кузеля, С. Рудницький, Я. Падох, М. Чубатий, М. Кордуба, О. Кандиба-Ольжич, С. Магальяс, А. Горбачевський, Г. Сковорода, Г. Хомишин, С. Качала, О. Кисілевська, М. Рудницька, В. Старосольський, Я. Стецько, Л. Лук’яненко, І. Герета, Л. Крупа. Цінністю першої й другої частин є те, що їх автори охарактеризували життєвий й творчий шлях зазначених діячів на основі архівних матеріалів, таким чином ввівши до наукового обігу значну частину заборонених раніше фактів й подій на новій методологічній й джерелознавчій базі. Названі праці в умовах сучасного національного відродження сприятимуть об’єктивному висвітленню історії України в особах, підвищенню ролі науки й освіти в суспільстві, відкриють нові штрихи до портретів відомих українців. Відтак, можемо говорити, що завдяки роботі наукової школи проф. М. Алексієвця відбулося піднесення історичних досліджень в ТНПУ ім. В. Гнатюка на новий якісний щабель.

Історична біографістика – не єдиний науковий напрям роботи викладачів кафедри нової і новітньої історії. На сьогодні можемо стверджувати про наукову й практичну значущість історичних досліджень кафедри Миколи Мироновича і з проблем циклу всесвітньої історії. Науково-дослідницька робота професора сконцентрована на активній участі у розробці нової актуальної колективної наукової проблеми кафедри “Україна-Європа-Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку”. Як зазначає вчений, “однією з помітних сучасних тенденцій наукового доробку кафедри стало зростання інтересу молодих дослідників до питань історії зарубіжних країн та міжнародних відносин, які, як відомо, впродовж тривалого часу фальсифікувалися”. Особливо хочеться відзначити праці про еволюцію зовнішньої політики України в умовах глобалізації (М. Алексієвець, Я. Секо), про українсько-польські (Л. Алексієвець, В. Гевко, Н. Чорна), українсько-російські (А. Дмитрук), українсько-британські (А. Грубінко), українсько-чеські (О. Цуп), українсько-німецькі (М. Алексієвець, І. Боровська), українсько-білоруські (О. Валіон) економічні та культурно-освітні відносини на сучасному етапі. Високу позитивну оцінку на сторінках всеукраїнських часописів

отримало ґрунтовне дослідження Л. Алексієвець “Польща в 1918–1926 рр.: особливості відродження національної державності, формування суспільно-політичного устрою”.

Аналітичні статті з історії США, Франції і Великої Британії опублікувала доц. Боровська І. М. При кафедрі успішно функціонує Українсько-польська школа молодих учених (науковий керівник – проф. Л. Алексієвець).

Подолання ідеологічних догматів, творчий, неупереджений погляд на події сьогодення дозволили колективу кафедри Миколи Мироновича вийти на широкий, якісно новий рівень осмислення проблем загальної історії.

Як фахівець-всесвітник М. Алексієвець тривалий час представляв історичний факультет у спеціалізованій вченій раді по захисту докторських і кандидатських дисертацій у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича, останні два роки – є членом спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських дисертацій у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка.

На сьогоднішній день М. Алексієвець – авторитетний, визнаний учений з проблем історії країн Центральної і Південно-Східної Європи новітньої доби, актуальних аспектів міжнародних відносин й зовнішньої політики, вивчення співробітництва незалежної України з європейськими країнами. Назвемо хоча б такі відомі його праці, як: Відновлення національної незалежності слов'янських країн Центральної та Південно-Східної Європи: погляд через десятиліття; Зовнішня політика України: еволюція та особливості; Слов'янські народи Центральної та Південно-Східної Європи: утвердження незалежних держав у міжвоєнні роки (1918–1939 рр.); Цивілізаційні аспекти еволюції української зовнішньої політики в період незалежності; Об'єктивна необхідність наукового вивчення історії України і Польщі та їх міждержавних відносин; Польща в роки Першої світової війни; Особливості антикомуністичної революції в Польщі кінця ХХ ст.; Друга світова війна в історичній пам'яті та ін.

Інтерес до всесвітньої історії – це лише суттєвий фрагмент наукових інтересів М. Алексієвця. Пріоритетного значення для нього набули праці, присвячені визначенню місця й ролі відомих і маловідомих представників української інтелігенції в процесах українського державотворення, розвитку національної і європейської культури, про що уже йшла мова.

Відтак, як професійний дослідник всесвітньої історії, історії України та історії української й зарубіжної культури, М. Алексієвець створив значний науковий доробок, що складає понад 300 наукових публікацій, серед них, майже 20 монографічних видань, підручників і навчальних посібників для студентів вузів, у тому числі з грифом МОН України. Результатом його плідної дослідницької роботи була участь у написанні таких важливих наукових праць, як: Культурне відродження України; Роль Наукового товариства імені Шевченка в українському національному відродженні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.); Діяльність “Просвіти” у національному відродженні Східної Галичини (1868–1914 рр.); Роль М. Грушевського у піднесенні національної свідомості українського народу (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.); Українська історична біографістика: забуте і невідоме; Історія світової

культури. Част. 1.; Студентські наукові дослідження: сучасні вимоги та пріоритети; Історія світової культури. Част. 2: від Бароко до сучасності; Основи наукових досліджень та ін.

Аналізуючи сучасний стан освіти й науки в Україні, осмислюючи питання світової та української історіографії, М. Алексієвець вважає, що в цій царині і досі не визначено теоретико-пізнавальні орієнтири. “Українська історія, після того, як Антонович від’єднав її від польської, а Грушевський – від російської, так і залишилася на рівні сепарації, замість того, щоб вступити у більш зрілу фазу – погодження із всесвітньою історією, яка має настати шляхом діалектичного опрацювання проблем української і всесвітньої історії. Цей етап не настав ще й досі також тому, що більшість істориків, які, крім проблем української, досліджуючи питання всесвітньої історії, були пройняті патріотичним ірраціоналізмом, надто заангажовані в політику і поєднували ідеологію та науку”. М. Алексієвець вкотре підкреслює, що “нам потрібно мати свою національну історію, і ми мусимо її творити, але у згоді із загальносвітовою”. Відтак, низка публікацій вченого присвячена проблемам методології історії та наукових досліджень, окремим аспектам розвитку освіти і науки в Україні загалом, та на історичному факультеті ТНПУ, зокрема.

Як бачимо, наукові, науково-популярні й методичні публікації М. Алексієвця надзвичайно широкі за тематикою, мають різне цільове призначення. Науковець наголошує на актуальності вивчення української історії в контексті світової й європейської, в контексті взаємодіяння українського народу з народами Європи, акцентує увагу на вагомості досліджень культурологічних аспектів національної й світової історії та пріоритетності студій з історичної біографістики.

Спільне, що поєднує його дослідження, – це ґрунтовна джерельна база, новітня методологія, виваженість змісту й висновків. Як свідчать вищеназвані праці М. Алексієвця, він завжди реагує на виклики сьогодення. Творчу спадщину науковця, без сумніву, можна вважати вагомим внеском у розвиток національної й зарубіжної історіографії.

За роки праці професор підготував понад 20 кандидатів історичних наук, 5 переможців Всеукраїнської олімпіади студентів з історії, близько 20 лауреатів Всеукраїнських і Міжнародних конкурсів, стипендіатів Президента та Кабінету міністрів України. Під його керівництвом студенти опублікували понад 100 праць. Та найголовніше, що М. Алексієвець – фундатор одного з кращих історичних факультетів України, упродовж близько 15 років його головний натхненник та організатор.

Не можемо не назвати і його вихованців – д. і. н., професора, завідувача кафедри стародавньої і середньовічної історії ТНПУ ім. В. Гнатюка І. С. Зуляка; к. і. н., доц., к. і. н., доц. В. В. Савенка, к. і. н., доц., начальника департаменту освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації Л. Л. Крупю. Значна їх частина сьогодні працює на історичному факультеті і є його молодим ядром: на кафедрі нової і новітньої історії (О. Валіон, Н. Григорук, Л. Костюк, І. Федорів, Т. Лахманюк, Я. Секо), кафедрі історії України (І. Куций), стародавньої і середньовічної історії (О. Ятищук, В. Кіцак, А. Кліш), педагогіки

(В. Мисик) Деякі з його вихованців зміцнюють історичну науку в інших вузах Тернополя (Н. Білик, А. Грубінко, А. Дмитрук, С. Бондаренко, І. Процик, В. Погорецький) та України (Н. Чорна, Я. Дзісяк, Т. Деменко, Д. Дембіцький та ін).

Втіленням кращих сімейних традицій родини професора М. Алексієвця є наукова й творча праця його дружини – кандидата історичних наук, доцента географічного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка – Марії Олександрівни та двох доньок: кандидата філологічних наук, доцента, докторанта Київського національного лінгвістичного університету Оксани Алексієвець та наймолодшого доктора історичних наук в Україні, професора кафедри нової і новітньої історії ТНПУ ім. В. Гнатюка, заслуженого діяча науки і техніки України – Лесі Алексієвець, авторки понад 250 наукових праць, монографій, посібників з проблем Києво-Могилянської Академії та новітньої історії Польщі, відомої нині в наукових колах України та зарубіжжя. Вони продовжують працю батька як вченого, діяча-державника, спрямовану на плекання національної ідеології, на відродження української духовності, культури, науки.

Микола Алексієвець – вчений-історик, громадський діяч, педагог, колега / Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 15–26.

Біографічна довідка М. М. Алексієвця

- 10.02. 1941 р.** – народився в м. Дубровиця Рівненської області в сім'ї робітника.
- 1963–1968 рр.** – навчання на історичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (нині – Київський національний університет ім. Т. Шевченка) із занесенням в Почесну книгу КДУ.
- 1968–1971 рр.** – навчання в аспірантурі Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.
- 1971–1977 рр.** – працював старшим викладачем, доцентом Тернопільського фінансово-економічного інституту (нині Тернопільський національний економічний університет).
- з 1977 р.** – перейшов на роботу в Тернопільський державний педагогічний інститут (нині – ТНПУ ім. В. Гнатюка), завідувач кафедри, проректор з навчальної роботи.
- 1984 р.** – вступив до докторантури Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- 1987 р.** – захистив дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук на тему: «Німецька Демократична Республіка на етапі будівництва соціалістичного суспільства (60-х – початок 80-х років).
- 1987–1992 рр.** – зав. кафедрою історії і теорії культури ТДПУ ім. В. Гнатюка.
- 1993–2006 рр.** – декан історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка.
- з 1993 р.** – завідувач кафедри всесвітньої історії ТНПУ ім. В. Гнатюка.
- з 1998 р. і донині** – завідувач кафедру нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка.
- 2001 р.** – член Всеукраїнської спілки краєзнавців.
- 2005 р.** – голова Асоціації істориків Тернопільщини, Дійсний член центру дослідження Поділля (2005).

Науковий доробок М. М. Алексієвця

- 1. Історична регіоналістика: актуальність та проблеми інституціоналізації** / Микола Алексієвець // Тернопіль і Тернопілля в історії та культурі України і світу (від найдавніших часів до сьогодення) : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 20–21 квіт. 2012 р. : у 2 ч. / за заг. ред. проф. І. С. Зуляка. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Ч. 1. – С. 70–72.
- 2. Історія світового туризму** : навчально-методичне видання за вимогами кредитно-трансферної системи навчання / М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – 17 с. *
- 3. Історія слов'янських народів (1914–1939 рр.)** : програма навчального курсу для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-модульної системи / М. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 41 с.
- 4. Кафедра нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка в контексті поступу історичної освіти і науки** / Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Вип. 10. – С. 72–81. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2012_10_9
- 5. Наукові дослідження із всесвітньої історії в нашому університеті: стан і проблеми** / Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 77–86. – (Історія, міжнародні відносини). – Бібліогр. в кінці ст.
- 6. Основи наукових досліджень** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / М. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 347 с.*
- 7. Основи наукових досліджень** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 35 с.*
- 8. Основи наукових досліджень** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / М. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – 337 с.*

9. Особливості антикомуністичної революції Польщі кінця ХХ століття / М. М. Алексієвець // Видатні науковці Чернівецького університету. Р. Ф. Кайндль : матеріали V міжнародної наукової конференції «Кайндлівські читання», 16–17 травня 2008 р. – Чернівці : Прут, 2008. – Ч. 1. – С. 6–9.

10. Про науково-дослідницьку роботу кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка : до 15-ліття історичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка / Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – Вип. 1. – С. 13–22. – (Історія, міжнародні відносини). – Бібліогр. в кінці ст.

11. Слов'янські народи Центральної та Південно-Східної Європи: утвердження незалежних держав у міжвоєнні роки (1918–1939 рр.) / Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – Вип. 2. – С. 26–32. – (Історія, міжнародні відносини).

12. Студентські наукові дослідження: сучасні вимоги та пріоритети : методика підгот. індивідуальних навч.-дослід. завдань, рефератів, курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт та їх захисту: навчально-методичний посібник для студ. гуманіт. ф-ту / уклад. М. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. – 128 с.

13. Українська історична біографістика у світлі сучасних викликів національно-державного будівництва : передне слово / Микола Алексієвець // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / [за заг. ред. М. М. Алексієвця]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – Вип. 2 : Українська історична біографістика: забудьте і невідоме, ч. 2. – С. 5–8. – Бібліогр. в кінці ст.

Видання вченого-історика у співавторстві

Підручники, навчальні посібники

14. Вступ до історичної спеціальності : навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету за вимогами кредитно-трансферної системи / уклад. М. М. Алексієвець, І. О. Федорів. – Тернопіль : Літопис, 2015. – 42 с.

- 15. Вступ до історії** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами кредитно-трансферної системи / Л. Алексієвець, М. Алексієвець, Л. Костюк. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 36 с.*
- 16. Іван Горбачевський: науково-педагогічна та громадсько-політична діяльність** : [монографія] / М. М. Алексієвець, Т. В. Лахманюк ; наук. ред. Л. В. Баженов. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 160 с.
- 17. Історія світової культури** : навчальний посібник для студ. вузів. Ч. 1. Від Первісності до Ренесансу / М. М. Алексієвець, О. І. Шама. – Тернопіль : Лілея, 2006. – 528 с.
- 18. Історія світової культури** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Ч. 2. Від Бароко до сучасності / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, О. І. Шама. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 656 с.
- 19. Історія слов'янських народів (1939–2000-і рр.)** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, Н. А. Григоруk [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – 39 с.
- 20. Історія слов'янських народів (1914–2000-і рр.)** : навчально-методичні рекомендації для студ. іст. ф-ту за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / уклад.: М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, В. Р. Гевко [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – 70 с.
- 21. Історія слов'янських народів** : від кінця XVIII ст. до 1914 р. : програма навч. курсу за вимогами кредитно-модульної системи / уклад.: М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, В. Р. Гевко [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – 80 с.
- 22. Історія слов'янських народів** : західні та південні слов'яни від найдавніших часів до кінця XVIII ст. : програма навчального курсу за вимогами кредитно-модульної системи та його метод. забезпечення / уклад.: М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, В. Р. Гевко [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – 48 с.
- 23. Історія слов'янських народів** : східні слов'яни від найдавніших часів до кінця XVIII ст. : програма навчального курсу за вимогами кредитно-модульної системи / уклад.: М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, В. Р. Гевко [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – 38 с.
- 24. Методологія і методика наукових досліджень** : навчальний посібник для студ. іст. ф-ту / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець ; наук. ред. Ю. І. Макар. – Пробне вид. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2008. – 130 с.

- 25. Методологія наукових досліджень** : навчально-методичні рекомендації для магістрантів історичних факультетів за вимогами кредитно-трансферної системи / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – 36 с.*
- 26. Методологія наукових досліджень: теорія та методика** : навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, Н. А. Григоруk [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 36 с.
- 27. Наукові дослідження: теорія та організація** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Григорій Терещук, Леся Алексієвець, Микола Алексієвець ; наук. ред. Ю. І. Макар. – 4-те вид., випр. та допов. – Тернопіль : Вектор, 2013. – 364 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
- 28. Наукові і науково-методичні праці кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ імені В. Гнатюка за 2012 р.** : анотований бібліографічний покажчик / М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – 40 с.
- 29. Науково-дослідницька діяльність студентів: актуальність та організація** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. – 312 с.
- 30. Науково-дослідницька діяльність студентів: актуальність та організація** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Г. В. Терещук, М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець ; наук. ред. Ю. І. Макар. – 3-тє вид., перероб. та допов. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 362 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
- 31. Науково-дослідницька діяльність студентів: організація та методика** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, С. В. Бондаренко ; наук. ред. Ю. І. Макар. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – 132 с.
- 32. Організація та методика наукових досліджень студентів** : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Григорій Терещук, Леся Алексієвець, Микола Алексієвець ; наук. ред. Ю. І. Макар. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 258 с.
- 33. Основи наукових досліджень** : навчально-методичні рекомендації для студ. іст. ф-тів за вимогами європейської кредитно-трансферної системи / уклад.: М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець, Л. В. Ковалишин. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – 22 с.

34. Основи наукових досліджень: теорія та методика : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. України / Григорій Терещук, Микола Алексієвець, Леся Алексієвець ; наук. ред. Ю. І. Макар. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 256 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

35. Польща: на шляху до НАТО та ЄС : [монографія] / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, Н. М. Чорна. – Тернопіль ; Вінниця : Вектор, 2012. – 268 с.

36. Про нас: кафедра нової і новітньої історії та методики викладання історії / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Іст. ф-т ; наук. ред. М. М. Алексієвець ; [уклад.: М. М. Алексієвець [та ін.] ; за заг. ред. проф. М. М. Алексієвця]. – Тернопіль : [Вектор], 2014. – 44 с.

Наукові статті

37. «Американський період» наукової діяльності О. Кандиби-Ольжича / Микола Алексієвець, Леся Ковалишин // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. М. М. Алексієвця. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2006. – Вип. 1. – С. 113–118.

38. 95-річчя державного відродження слов'ян Центральної та Південно-Східної Європи / Леся Алексієвець, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексеєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – Вип. 12. – С. 14–22. – (Історія, міжнародні відносини). – Бібліогр. в кінці ст.

39. Безпеко-оборонний вектор співпраці України і Польщі в Європейсько-Атлантичному контексті (1991–2014рр.) / Микола Алексієвець, Ірина Ільчук // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексеєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч., ч. 1. – С. 98–117. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16\(1\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16(1)_12)

40. Викладацька діяльність Михайла Грушевського у Львові (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.) / Оксана Валіон, Микола Алексієвець // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. М. М. Алексієвця. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2006. – Вип. 2. – С. 122–126.

41. Вплив євроатлантичної та європейської інтеграції Польщі на розвиток польсько-українських відносин / Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, Н. М. Чорна // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексеєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – Вип. 11. – С. 341–353.

- 42. Георгій Шарпак : видатний внесок у розвиток світової науки /** М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 2. – С. 209–214. – (Історія, міжнародні відносини).
- 43. Держава та церква в європейському просторі (I–XVIII століття) /** Микола Алексієвець, Сергій Бондаренко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. С. Зуляк ; редкол. : М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Бармак [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2009. – Вип. 2. – С. 348–350.
- 44. Діяльність Російського товариства Червоного Хреста в організації допомоги військовополоненим у роки Першої світової війни (1914–1915 рр.) /** Микола Алексієвець, Вадим Ореховський // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. С. Зуляк ; редкол. : М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Бармак [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2011. – Вип. 1. – С. 218–223. – Бібліогр. в кінці ст.
- 45. Друга світова війна в історичній пам'яті : до 65-річчя Великої Перемоги /** Микола Алексієвець, Сергій Бондаренко // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / [голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 4. – С. 22–26. – (Історія, міжнародні відносини).
- 46. Дубровиця крізь віки: основні віхи історичного розвитку /** Леся Алексієвець, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч. ч. 2 : Присвячено 1010-ій річниці м. Дубровиці. – С. 20–35.
- 47. Життя й діяльність Ольги Жулковської в контексті національно-визвольного руху ХХ ст. /** Микола Алексієвець, Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – Вип. 2. – С. 212–217. – (Історія, міжнародні відносини).
- 48. Життєвий й творчий шлях Михайла Левицького в контексті відродження української державності /** Микола Алексієвець, Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / [голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 4. – С. 169–179. – (Історія, міжнародні відносини).

- 49. Зовнішня політика України в контексті сучасних цивілізаційних викликів** / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. М. М. Алексієвця – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2006. – Вип. 3. – С. 84–104.
- 50. Зовнішня політика України: від багатовекторності до безальтернативності** / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – Вип. 17 : 25-й річниці Незалежності України присвячено. – С. 34–49. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2016_17_5
- 51. Історія України – органічна частина всесвітньої історії** / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Вип. 9 : Україна–Європа–Світ: творимо історію разом. – С. 13–22. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2012_9_4
- 52. Михайло Грушевський в контексті сучасності** : до 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, В. Балюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – Вип. 18 : Присвячено 150-річчю від дня народження М. Грушевського. – С. 14–21. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2016_18_4
- 53. Народний рух України та його роль у національно-державному відродженні: сучасні історіографічні інтерпретації** / М. Алексієвець, С. Бондаренко // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 6/7 : 20-й річниці Незалежності України присвячується. – С. 356–365. – (Історія, міжнародні відносини). – Бібліогр. в кінці ст.
- 54. Народний Рух України та його роль у національно-політичному житті наприкінці 80-х – на початку 90-х років** / Микола Алексієвець, Сергій Бондаренко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. С. Зуляк ; редкол.: М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Бармак [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2009. – Вип. 2. – С. 218–222.

- 55. Наука про людину XVIII ст. – джерело пошуку концептуальних засад єдиної науки / Микола Алексієвець, Степан Вовк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. Зуляк ; редкол.: М. Алексієвець, Л. Баженов, П. Брицький [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2007. – Вип. 1. – С. 170–177.**
- 56. Наука у системі реформування вищої школи в контексті закону України «Про вищу освіту» / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – Вип. 14. – С. 33–40. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2014_14_6**
- 57. Науковий чинник розвитку освіти в сучасних умовах реформування українського освітнього процесу / Григорій Терещук, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 8. – С. 43–48. – (Історія, міжнародні відносини).**
- 58. Національна освіта і наука: українсько-всесвітній контекст діяльності кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 15 : Присвячується 75-річчю ТНПУ ім. Володимира Гнатюка. – С. 41–53. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_15_7**
- 59. Постмодернізм і українська культура / Микола Алексієвець, Михайло Юрій // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, В. Балюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – Вип. 18 : Присвячено 150-річчю від дня народження М. Грушевського. – С. 210–214. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2016_18_29**
- 60. Розвиток сільського господарства Білорусі у 2006–2010 рр. в контексті зміцнення національної продовольчої безпеки / М. Алексієвець, О. Валіон // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. Зуляк ; редкол.: М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Бармак [та ін.]. – Тернопіль : РВВ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – Вип. 1, ч. 1. – С. 126–137. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUIst_2013_1_25**

- 61. Роль «Просвіти» у національно-політичному житті та піднесенні національної свідомості українства Східної Галичини / М. Алексієвець, М. Алексієвець, С. Бондаренко // «Просвіта» в національно-культурному житті українського народу : до 140-річчя з часу заснування : матеріали міжнар. наук. конф., 2009 р., Тернопіль / за заг. ред. І. С. Зуляка. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – С. 19–21. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 62. Соціум і культура як ключові компоненти цивілізації / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець, Михайло Юрій // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – Вип. 14. – С. 249–264. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2014_14_26**
- 63. Тенденції та проблеми співпраці України і Польщі в економічній сфері у сучасних умовах / Леся Алексієвець, Микола Алексієвець, Ірина Ільчук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. І. С. Зуляка ; редкол.: М. Алексієвець, Л. Алексієвець, М. Бармак [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2015. – Вип. 2, ч. 4. – С. 109–124. – Бібліогр. В кінці ст.**
- 64. Теоретико-методологічні основи вивчення співпраці України та ООН у миротворчій діяльності / Микола Алексієвець, Ірина Смільська // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець, В. Балюк [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – Вип. 18 : Присвячено 150-річчю від дня народження М. Грушевського. – С. 170–178. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2016_18_24**
- 65. Трансформація сучасних українсько-польських відносин у політичній сфері до європейсько-атлантичного процесу (1991–2014 рр.) / Леся Алексієвець, Микола Алексієвець, Ірина Ільчук // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч., ч. 2 : Присвячено 1010-ій річниці м. Дубровиці. – С. 108–124.**
- 66. Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку. Міжнародний науково-дослідний проект / М. М. Алексієвець, Л. М. Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 2. – С. 330–331. – (Історія, міжнародні відносини).**

67. Український вектор у східній політиці Другої Речі Посполитої. Інкorporація Східної Галичини та полонізація українців краю / М. Алексієвець, О. Парнета // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 2. – С. 155–170. – (Історія, міжнародні відносини).

68. Уродженець Дубровиці Георгій Шарпак – лауреат Нобелівської премії / Марія Алексієвець, Леся Алексієвець, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч., ч. 1. – С. 13–19. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16\(1\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16(1)_4)

69. Цивілізаційна сутність науки і освіти України / Леся Алексієвець, Микола Алексієвець, Михайло Юрій // 1025-річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність і перспективи : збірник матеріалів міжнародної наукової конференції, 22 трав. 2014 р. – Київ : Київський університет ім. Б. Грінченка, 2014. – С. 14–22.

70. Цивілізаційні аспекти еволюції української зовнішньої політики в період незалежності / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / голов. ред. Л. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – Вип. 3. – С. 11–23. – (Історія, міжнародні відносини).

Редакційно-рецензійна робота М. М. Алексієвця

71. Ред.: Інноваційно-інформаційні технології навчання : навчально-методичний посібник / за ред. М. М. Алексієвця. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – 81 с.*

72. Ред.: Історіографічні оцінки українсько-польських відносин / Степан Віднянський, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – Вип. 14. – С. 358–361. – Рец. на кн.: Чорна Н. Україна і Польща: історіографія відносин (кін. ХХ–ХХІ ст.) : монографія / Н. М. Чорна. – Вінниця : ПП Балюк І. Б., 2014. – 416 с. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2014_14_37

73. Ред.: Кліш А. Б. Кирило Студинський : життя та діяльність : монографія / А. Б. Кліш ; наук. ред. М. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 220 с.

74. Ред.: Скакальська І. Б. Політико-соціальні виміри та етнокультурні трансформації української еліти Західної Волині 1921–1939 рр. : монографія / І. Б. Скакальська ; наук. ред. М. М. Алексієвець. – Тернопіль : Астон : Вектор, 2013. – 406 с.

75. [Рецензія] / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. Зуляк ; редкол.: М. Алексієвець, Л. Алексієвець, П. Брицький, О. Добржанський [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2007. – Вип. 2. – С. 223–226. – Рец. на кн.: Гомотюк О. Є. Злет і трагедія українознавства на зламі епох (90-ті рр. XIX – перша третина XX ст.) : монографія. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – 552 с.

76. [Рецензія] / Леся Алексієвець, Микола Алексієвець // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2014. – Вип. 13 : Присвячується 200-річчю від дня народж. Тараса Шевченка. – С. 339–342. – Рец. на кн.: Валіон О. П. Білорусь: соціально-економічні аспекти розвитку (кін. 80-х рр. XX – поч. XXI ст.) / О. П. Валіон. – Тернопіль : Астон, 2014. – 274 с.

77. [Рецензія] / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч., ч. 2 : Присвячено 1010-ій річниці м. Дубровиці. – С. 236–241. – Рец. на кн.: Від депортації до депортації. Суспільно-політичне життя холмсько-підляських українців (1915–1947) : дослідження, спогади, документи : в 3-х т. / Макар Ю., Горний М., Макар В., Салюк А. – Чернівці, 2011–2015. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16%282%29__28

78. [Рецензія] / Микола Алексієвець, Інна Боровська // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – Вип. 1. – С. 354–356. – Рец. на кн.: Мартинов А. Ю. Об'єднана Німеччина: від «Боннської» до «Берлінської» республіки (1990–2005 рр.) : монографія. – Київ : Інститут історії України НАН України. – 2006. – 447 с. – (Серія «Відкрита дослідницька концепція» ; вип. 5).

79. [Рецензія] / Микола Алексієвець, Інна Боровська // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 362–363. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Бруз В. С. Роль ООН у врегулюванні міжнародних конфліктів у боротьбі проти тероризму. – Київ : ВПК «Експрес-поліграф», 2010. – 224 с.

- 80. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Інна Боровська // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / [голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 4. – С. 308–310. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Україна в міжнародних організаціях / Ю. І. Макар, Б. П. Гдичинський, В. Ю. Макар [та ін.] / за ред. Ю. І. Макара. – Чернівці : Прут, 2009. – 880 с.
- 81. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Інна Боровська // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 8. – С. 310–311. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Віднянський С. В. Об'єднана Європа: від мрії до реальності : історичний нарис про батьків-засновників Європейського Союзу / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 395 с.
- 82. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Інна Боровська // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Вип. 9 : Україна–Європа–Світ: творимо історію разом. – С. 358–359. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Українські іпломатичні представництва в Німеччині (1918–1922) : документи і дматеріали / упоряд.: В. М. Даниленко, Н. В. Кравець. – Київ : Смолоскип, 2012. – 592 с.
- 83. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – Вип. 11. – С. 338–340. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Древніцький Ю. Володимир Старосольський: громадсько-політична та наукова діяльність (1878–1942) / Юрій Древніцький ; авт. передм. І. Я. Райківський. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 304 с. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2013_11_38
- 84. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Леся Алексієвець, Ярослав Секо // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. М. М. Алексієвця. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2006. – Вип. 3. – С. 234–236. – Рец. на кн.: Болгария в XX веке : очерки политической истории / отв. ред. Е. Л. Валева ; Ин-т славяноведения. – Москва : Наука, 2003. – 463 с.

- 85. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Леся Костюк // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – Вип. 12. – С. 307–309. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Лазарович В. Етнополітика української влади доби національно-визвольних змагань 1917–1921 років: компаративний аналіз : монографія / Володимир Лазарович. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 760 с.
- 86. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Оксана Валіон // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / [за заг. ред. М. М. Алексієвця]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2008. – Вип. 2 : Українська історична біографістика: забуте і невідоме, ч. 2. – С. 237–240. – Рец. на кн.: Буковина. Визначні постаті: 1774–1918 : біографічний довідник / автор-упоряд. О. М. Павлюк. – Чернівці : Золоті литаври, 2000. – 252 с.
- 87. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Оксана Валіон // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / голов. ред. Л. М. Алексієвець. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – Вип. 2. – С. 255–258. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Кривець Н. В. Українсько-німецькі відносини: політика, дипломатія, економіка. 1918–1933 рр. – Київ : Ін-тут історії України НАН України, 2008. – 322 с.
- 88. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Оксана Валіон // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / [голов. ред. Л. М. Алексієвець ; редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 4. – С. 303–307. – (Історія, міжнародні відносини). – Рец. на кн.: Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього / за ред. доктора історичних наук, проф. А. І. Кудряченка. – Київ : Фенікс, 2009. – 544 с.
- 89. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / за заг. ред. М. М. Алексієвця. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2006. – Вип. 3. – С. 236–238. – Рец. на кн.: Шубин А. Преданная демократия. СССР и неформалы (1986–1989) / А. Шубин. – Москва : Европа, 2006. – 344 с.
- 90. [Рецензія]** / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Історія / голов. ред. І. Зуляк ; редкол.: М. Алексієвець, М. Бармак, Л. Баженов [та ін.]. – Тернопіль : [ТНПУ ім. В. Гнатюка], 2008. – Вип. 3. – С. 348–350. – Рец. на кн.: Кріль М. М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : навчальний посібник / М. М. Кріль. – Київ : Знання, 2008. – 284 с.

91. Ред.: **Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World** : міжнародний збірник наукових праць. Вип. 6/7 : 20-й річниці Незалежності України присвячується / редкол.: Ю. М. Алексеев, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 456 с. – (Історія, міжнародні відносини).

92. Рец.: **Україна та її європейський контекст: історія та сучасність** : [рецензія] / М. Алексієвець, Л. Алексієвець // **Україна–Європа–Світ** : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексеев, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Вип. 9 : **Україна–Європа–Світ: творимо історію разом.** – С. 351–357. – (Історія, міжнародні відносини). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2012_9_44

Наукові дослідження під керівництвом М. М. Алексієвця

Науковий керівник дисертацій

93. Григоруk Н. А. **Наукова та громадська діяльність Миколи Чубатого (1889–1975 рр.)** [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Григоруk Наталія Анатоліївна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2006. – 204 с.

У дисертації вперше комплексно досліджується життя, наукова та громадська діяльність Миколи Чубатого. В праці, визначено три етапи життя та діяльності вченого: дитячий і юнацькі роки, львівський і життя в еміграції.

Встановлено, що наукова діяльність М. Чубатого охоплювала дослідження етногенезу українського народу, історію українського права, історію української церкви. В роботі дано оцінку внеску вченого у розвиток національної історіографії. Громадська діяльність вченого визначає його участь в роботі Наукового товариства імені Шевченка у Львові і США, Українського історичного товариства за кордоном, Українського конгресового комітету Америки та ін.

94. Грубінко А. В. **Українсько-британські відносини у 1991–2004 рр. (політичне та військове співробітництво)** [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 – **всесвітня історія** / Грубінко Андрій Васильович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2007. – 216 с. – **Бібліогр.:** с. 187–216.

Дисертація є першим комплексним історичним дослідженням становлення і розвитку політичного та військового співробітництва між Україною і Великою Британією у 1991–2004 рр. у контексті сучасних процесів євроінтеграції та формування новітньої системи безпеки в Європі. Розглянуто його історичні передумови, особливості формування й структуру договірно-правової бази. У науковий обіг введено значну кількість неопублікованих архівних матеріалів та нові факти з історії міждержавних відносин. З'ясовано геополітичне середовище формування стосунків між країнами. Особливу увагу приділено проблемі українсько-британського співробітництва в контексті сучасних інтеграційних процесів у Європі та європейської інтеграції України. Запропоновано періодизацію міждержавних політичних відносин. Висвітлено особливості суспільно-політичних взаємин під час президентських виборів в Україні у 2004 р. Розкрито головні тенденції військової співпраці країн у контексті розвитку

відносин Україна–НАТО. Показано місце українсько-британських взаємин у структурі сучасних міжнародних відносин та окреслено перспективи міждержавного співробітництва.

95. Дзісяк Я. І. Соціально-економічні процеси в Україні наприкінці 80-х – на початку 90-х років ХХ ст. [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Дзісяк Ярослав Ігорович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2006. – 224 с.

На підставі вивчення раніше неопублікованих архівних джерел і спеціальної літератури розглянуто трансформації соціально-економічних процесів в Україні наприкінці 1980-х – на початку 1990-х рр., проаналізовано результати їх дослідження у вітчизняній і зарубіжній історіографії. Визначено історичні передумови та чинники трансформації соціально-економічних процесів, виявлено основні закономірності та тенденції суспільних перетворень, назрівання соціально-економічної та політичної кризи, що проявлялися економічним безправ'ям республіки, інфляцією, спадом виробництва, моральним і фізичним зношенням основних фондів, неплатоспроможним попитом населення та низькою пропозицією товарів народного споживання, а також критичною житловою, демографічною й екологічною ситуаціями. Показано специфіку функціонування тіньової економіки в Радянському Союзі та тенденції її розвитку в Україні. Досліджено визначальні чинники соціально-економічних перетворень, зокрема, кризу фінансової системи та методів управління. Показано значення спроби реформування та трансформації форм власності як соціального фактора економічних перетворень, вивчено динаміку виробничої сфери. З'ясовано роль науково-технічного прогресу в суспільних перетвореннях. Досліджено зміни в соціальній сфері суспільства. Проаналізовано позитивні зрушення у народному господарстві та суспільстві загалом – результати реформування системи управління економікою (у межах республіки й окремих підприємств) та покращання ефективності роботи за рахунок введення нових форм власності.

96. Дмитрук А. Ю. Російсько-українські відносини у політичній сфері у 90-х рр. ХХ ст. [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 – всесвітня історія / Дмитрук Андрій Юрійович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2011. – 204 с.

У дисертації здійснено комплексний аналіз процесу становлення та основних напрямів розвитку російсько-українських політичних відносин у 90-х рр. ХХ ст. У роботі систематизовано й охарактеризовано історіографію сучасних російсько-українських взаємин, проаналізовано джерельну базу дослідження. Досліджено процес розпаду СРСР у контексті формування сучасних геополітичних стратегій РФ та України, визначено проблеми формування договірно-правової бази двостороннього політичного співробітництва між РФ та Україною. Автор виокремив особливості взаємин Росії та України у рамках СНД, проаналізував основні напрями російсько-українського міждержавного політичного співробітництва та охарактеризував військово-політичний чинник відносин Росії та України у 90-х рр. ХХ ст. Обґрунтовано тезу про те, що стосунки між Росією та Україною пройшли тривалий, не позбавлений суперечностей, але динамічний та конструктивний шлях становлення і розвитку.

97. Кліш А. Б. Громадсько-політична та наукова діяльність Кирила Студинського (1868–1941 рр.) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Кліш Андрій Богданович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2008. – 232 с.

Здійснено комплексне дослідження життя та діяльності К. Студинського у контексті українського національного відродження кінця XIX – початку XX ст. Значну увагу приділено змісту, формам і напрямкам цієї діяльності. Розглянуто процес становлення й еволюції світогляду та наукових поглядів діяча. Проаналізовано роль його діяльності у процесі підвищення національної свідомості українського народу. Досліджено внесок у становлення та розвиток Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Охарактеризовано наукову діяльність вченого та показано його роль у національно-культурному відродженні. Визначено місце К. Студинського в історії вітчизняної культури.

98. Лахманюк Т. В. Науково-педагогічна та громадсько-політична діяльність Івана Горбачевського [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Лахманюк Тетяна Володимирівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2007. – 188 с.

Дисертація є комплексним дослідженням життя і діяльності І. Горбачевського (1854–1942) в контексті українського національного відродження. З'ясовано історичну роль цього науковця та громадсько-політичного діяча наприкінці XIX – у першій половині XX ст., узагальнено відомі й введено в науковий обіг малоз'ясовані сторінки біографії І. Горбачевського. Простежено процес становлення його як ученого та громадсько-політичного діяча.

Визначено місце творчого спадщини дослідника в українській і світовій науці. Охарактеризовано роботу І. Горбачевського в Науковому товаристві ім. Т. Шевченка у Львові, українському вільному університеті, Музеї визвольної боротьби України в Празі, на посаді міністра здоров'я Австрії та в інших інституціях.

99. Мисик В. С. Громадсько-політична та наукова діяльність Ігоря Герети (1937–2002 рр.) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Мисик Володимир Святославович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2012. – 223 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 179–215.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню життя, громадсько-політичної і наукової діяльності Ігоря Герети (1938–2002 рр.) в контексті українського національного відродження другої половини XX – початку XXI ст. На основі аналізу джерельної бази та історіографії з'ясовані чинники, що справили значний вплив на формування світогляду історика й відіграли важливу роль у становленні його громадської позиції і набутті професійних навичок.

У роботі детально розглянута діяльність І. Герети в українських громадських та опозиційних організаціях, на посаді директора Інституту національного відродження України, депутата Тернопільської обласної ради й наукового працівника Тернопільського обласного краєзнавчого музею. Висвітлено політичні погляди І. Герети, обґрунтовано процес їх трансформації. Показано його внесок у створення і функціонування музейних інституцій на Тернопіллі. Розкрито найважливіші аспекти наукової спадщини ученого, проаналізовано його археологічні, критико-мистецтвознавчі та публіцистично-краєзнавчі праці. Зроблено спробу ґрунтовно й об'єктивно оцінити внесок І. Герети у національне відродження України.

100. Погорецький В. А. Петро Могила у духовному та суспільному житті України (1596–1647 рр.) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Погорецький Василь Антонович ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2012. – 211 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 173–198.

У дисертації комплексно й всебічно досліджено роль і місце Петра Могили у духовному і суспільному житті України (1596–1647 рр.), зміцненні православ'я, систематизації освіти, моральності, дисципліни, організації кліру, розробленні єдиних правил церковного життя, догматичного вчення, яке є надзвичайно важливими, адже саме завдяки його релігійно-освітнім та церковно-богословським новаціям українська культура і православна церква зміцнилися за рахунок нововведень як у церковному, так і освітньому аспекті.

Доведено, що діяльність Петра Могили виступала складовою частиною церковно-релігійного і культурно-освітнього поступу, сприяла консолідації українців, захисту православ'я, збереження й розвитку рідної мови у богослужбовій практиці, запозичення західних новацій у органічному поєднанні з вітчизняними традиціями в освітній сфері.

101. Скакальська І. Б. Політико-соціальні виміри та етнокультурні трансформації української еліти Західної Волині (1921–1939 рр.) [Рукопис] : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 – історія України / Скакальська Ірина Богданівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2013. – 475 с.

У дисертації комплексно досліджено політико-соціальні виміри та етнокультурні трансформації української еліти Західної Волині у 1921–1939 рр. на основі опрацювання архівних документів, осмислення наукової літератури, з урахуванням сучасної методології. З'ясовано джерела становлення української еліти. Окреслено соціальне становище української еліти Західної Волині в умовах асиміляційної політики Польщі. Проаналізовано особливості діяльності еліти українського народу через призму громадських товариств, партій та роботи парламенту. Показано, що українська еліта сприяла розвитку освіти, культури, заохочувала земляків брати участь у кооперативному русі. Розглянуто релігійну еліту як систематизуючий елемент духовних цінностей народу. Охарактеризовано та визначено провідні ідеї наукових і публіцистичних творів інтелігентів. Доведено, що зростання національної свідомості та політичної активності українського населення, яким позначене життя Західної Волині 20-30-х років ХХ ст., спричинене діяльністю еліти.

102. Чорна Н. М. Інтеграція Польщі до НАТО та ЄС: особливості, основні етапи і наслідки (кін. 80-х рр. ХХ ст. – 2005 р.) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 – всесвітня історія / Чорна Наталія Миколаївна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2008. – 207 с.

У дисертації комплексно досліджено проблему інтеграції Польщі у структури НАТО і ЄС. Визначено історичні передумови переорієнтації зовнішньої політики Польщі на користь західних інституцій. Проаналізовано вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на здійснення Польщею інтеграційної стратегії. Вивчено нормативно-правове забезпечення євроатлантичної та європейської інтеграції Польщі. Досліджено закономірності та особливості процесу інтеграції країни до НАТО і ЄС, його основні етапи і тенденції. Доведено наявність безпосереднього зв'язку між динамікою реалізації Польщею стратегії інтеграції та характером її відносин з Україною, проаналізовано наслідки вступу країни до НАТО і ЄС для офіційного Києва.

103. Юрків Ю. В. Українські жіночі організації у національно-політичному житті Східної Галичини (1917–1939 рр.) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Юрків Юлія Володимирівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2009. – 211 с.

У дисертації здійснено комплексне дослідження історії українських жіночих організацій та їх ролі у національно-політичному житті Східної Галичини в 1917–1939 рр. З'ясовано історично-ідеологічні умови відновлення і становлення галицькоукраїнських організацій жіноцтва, причини їх актуалізації наприкінці та після Першої світової війни, визначено етапи й проаналізовано зміст і форми їх діяльності, узагальнено відомі та введено в науковий обіг нові факти, що дають змогу показати роль українських організацій жінок Східної Галичини у світлі національно-державного відродження.

Теоретично обґрунтовано структурні складові інституалізації та програмні засади східногалицького українських жіночих організацій, показано їх вплив на національно-політичне життя українства краю, з'ясовано роль у піднесенні національно-політичної самосвідомості галицького жіноцтва. У процесі аналізу теорії і практики українських жіночих об'єднань в Східній Галичині розроблено ряд практичних рекомендацій, котрі сприяли б їх посиленню як консолідуючого чинника нації на сучасному етапі.

104. Ятищук О. В. Побут та звичаї українського народу в творчості Г. Ф. Квітки-Основ'яненка [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.05 – етнологія / Ятищук Оксана Василівна ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2009. – 190 с.

Дисертація є першим спеціальним історико-етнографічним дослідженням побуту та звичаїв українського народу на матеріалах творів Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. У роботі на основі аналізу художньої та епістолярної спадщини Г. Ф. Квітки-Основ'яненка детально охарактеризована культурно-просвітницька та фольклорно-етнографічна діяльність письменника та його роль в громадському житті Слобідської України. Зокрема, у своїх працях він детально описав український народний костюм, головні убори чоловіків та жінок, традиційні зачіски та прикраси різних верств населення, а також визначив характерні ознаки звичаїв, пов'язаних з приготуванням повсякденних і ритуальних страв. Особливо унікальним є опис письменником обряду першого гоління юнака. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко зробив вагомий внесок у нагромадження та популяризацію знань про культурно-побутові особливості українців та у пробудження суспільного інтересу до традиційного способу життя українського населення Слобожанщини.

Науковий опонент дисертацій

105. Іванова В. О. Військова, науково-публіцистична та громадська діяльність М. І. Драгомирова (1830–1905) [Рукопис] : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 – всесвітня історія / Іванова Віра Олексіївна ; Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; наук. кер. С. В. Бережна. – Харків, 2014. – 239 с. – [+ Електронний варіант]. – Бібліогр.: с. 167–200. – Офіційний опонент дисертаційного дослідження М. М. Алексієвець.

У дисертації вперше всебічно і комплексно досліджено військову, громадську та науково-публіцистичну діяльність М. Драгомирова в контексті суспільно-політичних процесів у Російській імперії другої половини XIX – початку XX ст. Простежено процес світоглядного та професійного становлення генерала; з'ясовано роль М. Драгомирова у розбудові військової школи другої половини XIX ст.; вивчено його участь у військових конфліктах Російської імперії; визначено внесок генерала у процес реформування армії;

розглянуто здобутки М. Драгомирова як громадського діяча; подано характеристику його науково-публіцистичного доробку.

106. Мінаєва А. В. Молодіжний рух другої половини 60-х рр. ХХ ст. в країнах Західної Європи та США: ретроспективний аналіз [Рукопис] : дис... канд. іст. наук : 07.00.02 – всесвітня історія / Мінаєв Андрій В'ячеславович ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича ; наук. кер. О. І. Сич. – Чернівці, 2006. – 205 с. – Офіційний опонент дисертаційного дослідження М. М. Алексієвець.

У дисертації здійснено комплексне дослідження молодіжного руху другої половини 60-х рр. ХХ ст. в країнах Західної Європи та США. Проаналізовано характерні соціально-психологічні особливості категорії молодь, з'ясовано передумови та причини активізації молодіжного радикалізму. Досліджено характерні риси молодіжної ідеології, розкрито основні ідейні витoki молодіжного протесту. Систематизовано основні підходи до визначення понять "субкультура" та "контркультура", з'ясовано головні елементи молодіжної контркультури 60-х рр. Проаналізовано рух хіппі як основний прояв неполітичного протесту молоді, досліджено форми суспільно-політичного протесту та його етапи, розкрито сутність гібридних форм молодіжного руху. З'ясовано причини занепаду молодіжної активності на рубежі 60–70-х рр.

107. Ореховський В. О. Взаємовідносини церкви і держави на євразійському та північноафриканському просторах (I–XVIII ст.) [Рукопис] : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 – всесвітня історія / Ореховський Вадим Олегович ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Чернів. торг.-екон. ін-т. ; наук. кер. М. Ф. Юрій. – Чернівці, 2009. – 434 с. – Бібліогр.: с. 387–434. – Офіційний опонент дисертаційного дослідження М. М. Алексієвець.

Комплексно досліджено історію церковно-державних відносин на євразійському та північноафриканському просторах. Розглянуто передумови виникнення та становлення феномену влади у християнстві. Розкрито характер взаємовідносин між християнськими спільнотами та державною владою в Римській імперії. Охарактеризовано релігійну політику візантійських імператорів. Обґрунтовано характерні риси цезарепапійської та папоцезаристської моделей відносин між світською та духовною владою. Висвітлено взаємовідносини між державою і Церквою періоду Реформації та доби Просвітництва. Проаналізовано характер державно-церковних відносин в історії країн Східної Європи.

Науковий керівник магістерських та дипломних робіт

108. Беднарська О. Р. Україна і Росія: особливості двостороннього співробітництва (1991–2004 рр.) [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. Р. Беднарська ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2008.

109. Білянський В. В. Проблема етнічної приналежності Київської Русі в українській та російській історіографії [Електронний ресурс] : дипломна робота / В. В. Білянський ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2012.

- 110. Віхніч З. І. Роль товариства «Просвіта» у національно-культурному розвитку українства Східної Галичини (1919–1939)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / З. І. Віхніч ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. Алексієвець М. М. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2006.
- 111. Волошин Х. В. Українсько-польські стосунки в економічній галузі (1991–2013)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Х. В. Волошин ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2015.
- 112. Воробець В. В. Польсько-українські відносини (1991–2005 рр.)** [Електронний ресурс] : магістерська робота / В. В. Воробець ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2007. – 102 с.
- 113. Гайдар М. В. Король Данило Галицький як державний діяч: життя і діяльність (1201–1264)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. В. Гайдар ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2011.
- 114. Гаковнік О. П. Розвиток українського драматичного театру на рубежі XIX–XX ст.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. П. Гаковнік ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. Алексієвець М. М. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2006.
- 115. Гнат Г. Д. Патріарх Йосиф Сліпий та його роль в національно-політичному житті України** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Г. Д. Гнат ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2008.
- 116. Град Н. В. Особливості гуцульської вишивки кінця XIX ст. – початку XX ст.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. В. Град ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. Алексієвець М. М. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2013.
- 117. Дзуліт С. С. Українсько-російські відносини на сучасному етапі (1991–2004 рр.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. С. Дзуліт ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2007. – 97 с.
- 118. Задвірна Х. В. Родова обрядовість Центральної Волині кінця XIX – XX століття** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Х. В. Задвірна ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 119. Іграс (Романюк) І. М. Внутрішньополітичний розвиток Болгарії (1991–2013 рр.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / (Романюк) І. М. Іграс ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2015.

- 120. Корнійчук С. О. Антиукраїнська політика Польщі на західноукраїнських землях 1918–1939 рр.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / С. О. Корнійчук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 121. Куртяк Л. В. Неформальні організації і товариства в боротьбі за незалежність України (1985–1991 рр.)** [Електронний ресурс] : магістерська робота / Л. В. Куртяк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2007. – 92 с.
- 122. Луцук Р. І. Європейський інтеграційний процес: історія і сучасність** [Електронний ресурс] : магістерська робота / Р. І. Луцук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2017.
- 123. Мазурок О. М. Роль Мілени Рудницької у жіночому русі Східної Галичини в 20–30-х роках ХХ ст.** [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. М. Мазурок ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2011.
- 124. Майор А. В. Український жіночий рух Галичини** [Електронний ресурс] : магістерська робота / А. В. Майор ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2009.
- 125. Музичук О. Б. Зовнішня політика Польської держави в 1933–1939 рр.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. Б. Музичук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 126. Немира Л. М. Україна і Чехія: економічне, наукове та культурне співробітництво в 1993–2008 рр.** [Електронний ресурс] : магістерська робота / Л. М. Немира ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2010.
- 127. Нечипорук О. В. Національні товариства українців та їх роль у культурно-просвітницькому житті Галичини (кін. ХІХ – 30-і рр. ХХ ст.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. В. Нечипорук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2012.
- 128. Плєскун Н. П. Українсько-польські відносини: стан, проблеми й перспективи розвитку (1991–2014 рр.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Н. П. Плєскун ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 129. Процик І. В. Суспільно-політичні трансформації в Україні у 1985–1991 рр.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. В. Процик ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2008.

- 130. Радецький В. Е. Етнічний націоналізм в ідеологіях Хорватської партії права і Усташського руху (1861–1945 рр.)** [Електронний ресурс] : магістерська робота / В. Е. Радецький ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2014.
- 131. Саловський А. Б. Політичне та військове співробітництво між Україною та Російською Федерацією (1991–2000 рр.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / А. Б. Саловський ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2010.
- 132. Сеньків Г. С. Король Данило Галицький і його місце в українській історії (1201–1264)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Г. С. Сеньків ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2010.
- 133. Слободян О. Я. Українсько-польські відносини у 1991–2014 рр.: політико-оборонно-безпековий аспект** [Електронний ресурс] : магістерська робота / О. Я. Слободян ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Тернопіль, 2017.
- 134. Сторожук М. В. Внутрішня і зовнішня політика США у 80-х роках ХХ ст.** [Електронний ресурс] : дипломна робота / М. В. Сторожук ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 135. Турчак О. К. Українські жіночі організації у громадсько-політичному житті Галичини (20-і – 30-і рр. ХХ ст.)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / О. К. Турчак ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2011.
- 136. Чорна І. В. Політична діяльність Луї-Наполеона Бонапарта у Франції (1808–1873)** [Електронний ресурс] : дипломна робота / І. В. Чорна ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2016.
- 137. Чорній В. Б. І. П. Крип'якевич як історик України** [Електронний ресурс] : дипломна робота / В. Б. Чорній ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2009.
- 138. Штука С. В. Митрополит Йосиф Сліпий в національно-духовному житті України (1892–1984 рр.)** [Електронний ресурс] : магістерська робота / С. В. Штука ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2011.
- 139. Щерба Л. І. Діяльність культурно-просвітницьких товариств Закарпаття в період національного відродження** [Електронний ресурс] : дипломна робота / Л. І. Щерба ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, історичний ф-т ; наук. кер. М. М. Алексієвець. – Електрон. текст. дані (1файл). – Тернопіль, 2009.

Публікації про життя та наукову діяльність

140. Алексієвець Микола Миронович / Богдан Мельничук // Тернопільський енциклопедичний словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський [та ін.]. – Тернопіль : Збруч, 2004. – Т. 1 : А – Й. – С. 34.

141. Алексієвець Микола Миронович : [доктор історичних наук, професор ТНПУ] / В. К. Борисенко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, НТШ ; голов. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, О. М. Романів [та ін.]. – Київ : Поліграфкнига, 2001. – Т. 1. – С. 372.

142. Микола Алексієвець – вчений-історик, громадський діяч, педагог, колега / Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 15–26. – (Історія, міжнародні відносини).

143. Високе небо патріарха історичної науки України : [доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець] / о. Василь Погорецький // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 33–34. – (Історія, міжнародні відносини).

144. Віднянський С. В. До 70-річчя доктора історичних наук, професора М. М. Алексієвця / С. В. Віднянський // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 234–236

145. Вчений і людяна Людина : [доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець] / Юрій Макар // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 27–28. – (Історія, міжнародні відносини).

146. Дубровичанин Микола Алексієвець – український вчений-історик, громадський діяч, педагог / Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ = Ukraine–Europe–World : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 16 : у 2 ч., ч. 1. – С. 20–33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16\(1\)__5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16(1)__5). – Бібліогр. в кінці ст.

147. Людина енергетики добра, любові й мудрості : [історик, доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець] / Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 7–8. – (Історія, міжнародні відносини).

148. Слово про вчителя, або його авторитет беззаперечний : [доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець] / Богдан Мельничук, Віктор Уніят, Богдан Хаварівський // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 29–32. – (Історія, міжнародні відносини).

149. Тернопільська наукова школа історичної біографістики професора Миколи Алексієвця: етапи, здобутки і перспективи / Ірина Федорів // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – Вип. 10. – С. 61–71. – (Історія, міжнародні відносини). – Бібліогр. в кінці ст.

150. Nunquam petrorsum, semper ingrediendum! – Ні кроку назад, завжди вперед! : [доктор історичних наук, професор Микола Миронович Алексієвець] / Зоряна Удич // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць / редкол.: Ю. М. Алексєєв, Л. М. Алексієвець, М. М. Алексієвець [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 35–36. – (Історія, міжнародні відносини).

ВЧЕНИЙ І ЛЮДЯНА ЛЮДИНА

Так здається можна окреслити силуетку відомого українського історика, професора, доктора історичних наук, заслуженого працівника освіти України *Миколи Мироновича Алексієвця*.

Вперше доля звела мене з цією непересічною *Людиною* понад сорок років тому в Київському, тоді державному, університеті імені Тараса Шевченка. Було це 1969 року. Я, директор середньої школи в місті Червонограді на Львівщині, саме тоді здобув право на річну аспірантуру для завершення роботи над кандидатською дисертацією. А Микола Миронович також навчався там в аспірантурі. Перебували ми на одній кафедрі, тільки я займався польською проблематикою, а він німецькою.

Вдруге доля звела нас ближче до середини семидесятих років. На той час я вже працював у Чернівецькому університеті. Микола Миронович трудився тоді в Тернопільському фінансово-економічному інституті (нині – Тернопільський національний економічний університет). Зустрілися ми у Львові на нараді відповідальних секретарів приймальних комісій вищих навчальних закладів України.

З того часу наші контакти практично не переривалися, хоча до початку дев'яностих років не були систематичними. Але з часу заснування в Чернівецькому університеті докторської Спеціалізованої вченої ради з історичних наук ми не лише зустрічаємося, але достатньо тісно співпрацюємо. Спочатку професор Алексієвцев просто рекомендував нам до захисту дисертації своїх аспірантів. А згодом ми запросили його до складу Спеціалізованої ради, в якій він продовжує плідно працювати дотепер. Без підрахунку матеріалів Спецради важко сказати, скільки ж пошукачів з Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, де впродовж чверті віку трудиться ювіляр, захистили в нас дисертації на здобуття наукових ступенів кандидатів і докторів історичних наук. В усякому випадку у недавній розмові зі мною Микола Миронович зізнався, що лише на його рахунку 20 захищених молодих науковців.

Якщо ж говорити про роботу професора Алексієвця у нашій Спецраді, то було б великим спрощенням говорити про те, що він постачає лише здобувачів наукових ступенів. Це тільки якась частина його участі в діяльності Ради. Микола Миронович доволі часто виступає офіційним опонентом, бере найактивнішу участь в обговоренні дисертацій, що розглядаються. Іншими словами, стовідсотково виконує обов'язки члена Спецради, майже не пропускаючи її засідань, хіба-що в дуже особливих випадках.

Мені за роки нашої співпраці і, беру на себе сміливість сказати, дружби довелося доволі всебічно познайомитися з науково-педагогічною діяльністю Ювіляра, як зрештою, з особистим, родинним життям. Його науково-творчий шлях позначений багатьма урядовими і місцевими відзнаками. Він – високошанований український учений-історик, праці якого достатньо широко відомі не лише в Україні.

Але – про все за порядком. Мені неодноразово доводилося брати участь, зрештою не просто доводилося в минулому, а тепер також, в наукових форумах –

українських і міжнародних – разом з ювіляром. Багато з них за його ініціативою відбувалися в Тернополі. Під його керівництвом з плином часу сформувалася потужна наукова школа з дослідження проблематики української та світової історії. Тому проведення наукових конференцій, розробка дослідницької проблематики є повсякденним заняттям ювіляра. Він відкрив широку дорогу в науку багатьом молодим людям, які внесли вже помітний вклад в історичні та загалом суспільствознавчі дослідження.

Характерним для дружньої Родини Алексієвців є те, що під патронатом, я б так сказав, її Голови, всі займаються науковим пошуком. Насамперед, дружина – Марія Олександрівна, підготувала і захистила в останній декаді минулого (як це звучить тепер віддалено) століття кандидатську дисертацію з історичних наук, присвячену дослідженням екологічних проблем. Старша донька – Оксана Миколаївна – фахівець з англійської мови. Свого часу стала кандидатом філологічних наук, доцентом. Проживає з чоловіком і сином в Києві. Працює і навчається в докторантурі Київського національного лінгвістичного університету.

Особливо хочеться відзначити наукові здобутки молодшої доньки – Лесі Миколаївни, бо до її наукового зростання мені довелося мати певне відношення. Вона автор ряду наукових монографій та підручників. В тематиці її наукових пошуків провідне місце посідає проблематика польської державності, українсько-польських взаємин тощо. Будучи дуже молодою за віком, вона дуже ефективно заявила про себе як зрілий науковець. У 2007 році Леся Миколаївна здобула науковий ступінь доктора історичних наук із всесвітньої історії, опублікувавши попередньо вагому монографію Польща: утвердження незалежної держави (1918–1926) (Тернопіль, 2006). Власне, названа монографія стала попередницею захищеної дисертації, написанням якої я мав честь бути науковим консультантом.

Повертаючись до Голови роду, хочу підкреслити його бурхливу видавничу діяльність, до якої він залучив і Лесю Миколаївну. Крім традиційного збірника наукових праць, які практично виходять в усіх університетах України, а частина з них відноситься до Переліку фахових наукових видань Вищої атестаційної комісії України, згаданий тандем розпочав декілька років тому публікацію надзвичайно цікавого видання: Україна–Європа–Світ... Видання вже потрапило до Переліку фахових наукових видань ВАК України з історичних наук. На мою думку, його наукова вартість надзвичайно зростає, якщо б Редколегія наважилася подати через ректорат ТНПУ ім. В. Гнатюка клопотання про внесення його до того ж Переліку з політичних наук. Адже у виданні публікується чимало цінних матеріалів, зокрема з міжнародних відносин. Щоправда, це дуже клопітлива проблема. Але Миколі Миновичу не звикати до подолання перешкод на тернистому науковому шляху.

Успіхів, щастя, доброго здоров'я Вам!..

Вчений і людина людина / Юрій Макар // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 27–28.

ЛЮДИНА ЕНЕРГЕТИКИ ДОБРА, ЛЮБОВІ Й МУДРОСТІ

Наш час відкриває перед Людиною нові й нові знання, синергетичний підхід стає її звичним методом пізнання й розуміння, горизонти та обрії манять. Людство дедалі глибше роздумує над долею цивілізації, розуміючи, що в сьогодні акумулюються вчора і завтра, бачачи, що основне знаходиться у кожній людині зокрема. Її мисленні, словах, діях, здатності любити. Людина намагається пізнати світ, Божественні закони, розкриваючи Себе. У цих пошуках помітну роль відіграє той, кого однаково шанують в національній традиції, на Заході, й Сході – Учитель, Наставник, Сенсей. Разючі зміни навколо, ущільнення розширеного інформаційного поля посилюють значення його як в житті окремого індивідуума, так загалом розвитку країни, збереженні планети.

Знання, наука, досвід складають основу поступу. Людина, яка уміє мислити, бачить причинно-наслідкові зв'язки, розуміє, як невидиме визначає дійсність, звертає свій погляд до історії – роду, країни, світу. Адже історія закладає розвиток поколінь. У взаємозв'язках і взаємозбагаченнях формуються сім'ї, народи, нації. Усвідомлення минулого – запорука доброго сьогодні й успішного майбутнього.

Дух Людини веде її вперед. І сильний Дух творить, веде за собою інших, притягує таких же особистостей, – котрі через тернії сягають зірок. Своїм світлом освячують шлях тим, хто йде.

Саме таким є Микола Миронович Алексієвець – Історик, Керівник, Вчитель, Батько...

Що говорить про Людину без слів? Її діяльність. Те, що зроблено.

Хто може краще розповісти про ювіляра, аніж його вихованці, друзі, колеги-вчені, сім'я?

Прислухаємось,

"Алексієвець Микола Миронович для мене як вчитель і наставник значить дуже багато. Якщо сказати про те, що у 90-і він займав посаду декана історичного факультету ТДПІ, коли я навчався на ньому, то все-одно, що не сказати нічого. Коли на зорі української державності -а я особисто часто брав участь у різних політичних акціях і звичайно мав масу різних "неприємностей" за свідому національно-патріотичну позицію, завжди зустрічав розуміння у Миколи Мироновича у своїх діях. Вік підмітив у мене схильність до аналізу в галузі військової історії, чим ствердив моє бажання до поглибленого її вивчення. За що йому я безмежно вдячний."

(Ігор Крочак, історик, краєзнавець, фоторепортер)

"Вперше доля звела мене з цією непересічною Людиною понад сорок років тому в Київському, тоді державному, університеті імені Тараса Шевченка. За роки нашої співпраці і, беру на себе сміливість сказати, дружби, довелося доволі всебічно познайомитися з науково-педагогічною діяльністю Ювіляра, як зрештою особистим, родинним життям. Під його керівництвом з плином часу сформувалася потужна наукова школа з дослідження проблематики української та світової історії. Проведення наукових конференцій, розробка дослідницької

проблематики є повсякденним життям Ювіляра. Він відкрив широку дорогу в науку багатьом молодим людям, які внесли вже помітний вклад в історичні та загалом суспільствознавчі дослідження. Характерним для дружної родини Алексієвців є те, що під патронатом, я б так сказав, її Голови, всі займаються науковим пошуком".

(Юрій Макар, доктор історичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України)

"Я люблю Дідуся"

(Миколка, онук).

Звісно, це лиш окремі думки, їх висловлено чимало...

Насамкінець, слід додати, що Микола Миронович постійно у русі. Його ідеї мають здатність реалізовуватися.

Микола Миронович і сьогодні у творчих й наукових пошуках! Згадуються слова випускниці історичного факультету Наталії Лазуки: "Дай, Боже, здоров'я Вам. Це щастя – у Вас вчитися".

Особлива енергетика добра, любові, мудрості Миколи Мироновича додасть і Вам, шановні читачі, натхнення, вміння мислити, бажання діяти! Кажуть, від буденного до чудесного один крок! Тож читайте, розмірковуюйте, будьте разом з нами!

Поміж хвилин – буття Людини йде,
Заглиблюється погляд з мудрості вершини,
Розширюється простір, і в світі веде, –
Де ріки й гори, ліс і полонини...
У височінь сягає горизонт,
Земля себе шукає навколо орбіти,
Яснее сонце, місяць – посеред зірок,
І небо – голубе, свобідне.

Усе в гармонії стрічає ранок дня,
Приходить ніч – із вдячністю вітає,
Розсудливо сприймає щедру благістю життя,
І в мирі мир оберігає.
Розплюскує безмежжя тиша та,
Що лунко почуття переливає –
Із серця в серце хлюпотить енергія свята,
Спасибі, Батьку, міцно обіймаю.

Людина енергетики добра, любові й мудрості / Леся Алексієвець // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичн та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 7–8.

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ, або ЙОГО АВТОРИТЕТ БЕЗЗАПЕРЕЧНИЙ

Недаремно кажуть: “Життя людини – то і є сама Історія”. Бо й справді людина, про яку йдеться була свідком великих зрушень і перемін в історії нашої країни: це і воєнне лихоліття, й повоєнна розруха, і величезні економічні зрушення, і так звана “перебудова”, і, врешті-решт, здобуття незалежності України... Прізвище високоповажного Миколи Мироновича вже стало справжньою легендою не лише Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, де він працює понад три десятиліття, а й всієї області. Адже науковців такої величини в Україні небагато.

Отже, 10 лютого 1941 року в місті Дубровиця на Рівненщині народився майбутній педагог, учений-історик, громадський діяч Микола Миронович Алексієвець. Незважаючи на важке дитинство Миколка ріс допитливою дитиною. Він нерідко задавав дорослим таке запитання, на яке вони не могли знайти відповіді. Війна, післявоєнна відбудова рідного краю – все це справило велике враження на юну душу майбутнього науковця. Історія вчить... Так він виніс певні уроки з цього трагічного періоду, на все життя залишився людиною, яка вмів відчувати людський біль, кривду. Згодом бачив титанічну працю українського народу, який намагався якнайшвидше відбудувати господарство, працюючи впроголодь майже без відпочинку. Микола органічно успадкував цю працьовитість, і вона стала запорукою успіху в його житті.

Прагнення до поглиблення знань привело М. Алексієвця на історико-філософський (нині – історичний) факультет Київського державного (нині – національного) університету ім. Т. Шевченка, який він закінчив у 1968 році. Нелегко доводилося торувати життєву стежку вихідцеві з провінції. Студентом Микола був цілеспрямованим, наполегливим, надійним. Встигав всюди: і на лекціях, і на семінарських заняттях, і в громадській роботі. Під час навчання у древньому Києві майбутній педагог бачив старовинні пам’ятки архітектури: древні Золоті ворота, ансамбль пам’яток Видубицького чоловічого монастиря, Софіївський собор, будівлі Свято-Успенської Києво-Печерської лаври – все це справило незабутні враження на молодого дослідника. А ще – архіви, бібліотеки, книгарні... Древні акти, колишня й новітня література, вітчизняна й зарубіжна періодика... Все намагався якнайбільше побачити, прочитати, вивчити, дослідити. Під час навчання значно поповнив власну бібліотеку, придбавши на студентську стипендію сотні книг. Успішне навчання відкрило йому дорогу в аспірантуру, а далі – викладацьку діяльність. Так здійснилася мрія Миколи Алексієвця – стати виховником і наставником для молоді, передавати здобуті знання підростаючому поколінню, виховувати його, навчаючи поважати і любити історію рідного народу.

Отже, після нетривалого вчителювання на Рівненщині, де він поєднав свою долю із також педагогом – Марією Чирук і де у них народилося двоє дітей, які згодом пішли шляхами батьків, й закінчення аспірантури життєвий шлях привів Миколу Мироновича до Тернополя, у місто, яке стало для нього і його сім’ї другою малою батьківщиною.

Педагогічну працю тут розпочав у 1971 році – спочатку старшим викладачем, згодом доцентом Тернопільського фінансово-економічного університету (нині – Тернопільський національний економічний університет). Від 1977 року – в Тернопільському педагогічному інституті (нині – Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка): у 1977–1993 роках – завідувач кафедри, проректор з навчальної роботи; згодом – завідувач кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії, декан історичного факультету; від 2006 року – завідувач кафедри нової новітньої історії та методики викладання викладання історії.

Постійно ділячись знаннями зі студентами, Микола Алексієвець продовжував власні історичні розвідки. У 1987 році захистив докторську дисертацію, а через два роки отримав звання професора. Зрозуміло, що вчений-історик прагнув створення в інституті базового відділу для підготовки фахівців та розвитку історичної науки. Так, з ініціативи професора Алексієвця було створено історичний факультет – нині один із провідних, гордість ТНПУ. Микола Миронович багато зробив для розвитку цього факультету – свого дітища, був ініціатором та всіляко сприяв відкриттю нових спеціалізацій і кафедр, створенню сучасної матеріальної бази новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій, дбав про високоякісне поліпшення професорсько-викладацького складу, впровадження активних форм і методів навчання.

Нині історичний факультет – це викладачі-колеги, з якими М. Алексієвець конструктивно співпрацює; це вдячні студенти, для який він є беззаперечним авторитетом, доброзичливим наставником і мудрим порадником. Те, що сказав М. Алексієвець – для студентів завжди істина, котра не потребує доказів. Його авторитет був і є для студентів високим зразком, Микола Миронович дає їм інформацію, яку знайти самотужки дуже важко. Вчений і педагог, він належить до тих викладачів, які можуть бути поміж студентами і водночас над ними. Безперечно, М. Алексієвець – суворий, вимогливий і принциповий викладач. Але на першому місці у нього справедливість, повага до студента, непереборне бажання озброїти його необхідними знаннями, підготувати до самостійного життя, виховати громадянином. Попри безкомпромісність, Микола Миронович завжди толерантний і людяний, не розкидає слів на вітер, якщо пообіцяв щось – обов'язково зробить це. За таку чіткість ювіляра поважають студенти, шанують колеги. Одним зі свідчень поваги та любові молоді до викладача стало те, що його ім'я послужило базовою назвою для команди КВК історичного факультету – “Родина Алексів”.

Під умілим координуванням Миколи Мироновича у ВНЗ реалізовували концепцію національно-патріотичного виховання студентів. Періодично організовуючи міжнародні та всеукраїнські науково-практичні конференції та беручи в них участь, професор Алексієвець сприяє розширенню наукового світогляду студентів, аспірантів та викладачів. За час педагогічної діяльності виховав і підготував понад тисячу фахівців – учителів історії, які нині працюють у всіх регіонах України. Він – прекрасний організатор науки. Підготував 20 кандидатів історичних наук, 5 переможців Всеукраїнської олімпіади студентів з історії, близько 25 лауреатів всеукраїнських та

міжнародних конкурсів, стипендіатів Президента і Кабінету Міністрів України. Під його вмілим науковим керівництвом студенти опублікували понад 100 праць. Микола Миронович заснував авторські школи з української біографістики, проблем зовнішньої політики та сучасних міжнародних зв'язків України; створив інноваційний педагогічний проект “Студентські наукові дослідження: сучасні вимоги та пріоритети”.

Саме з ініціативи професора М. М. Алексієвця на історичному факультеті відкрито нові спеціалізації й кафедри, впроваджено новітні інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі у контексті принципів і вимог Болонського процесу та сучасну навчально-матеріальну базу, сформовано цілісну систему якісного поліпшення професорсько-викладацького складу, започатковано активні форми і методи навчання, розроблено концепцію національно-патріотичного виховання студентської молоді та її реалізацію, налагоджено наукові зв'язки з визнаними у світі університетськими центрами. Доктор історичних наук М. Алексієвець – головний редактор “Наукових записок” Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка (серія “Історія”).

Його наукова біографія – це значні історичні та педагогічні досягнення, що по праву отримали високу оцінку в Україні й за кордоном. Нагороджений медаллю “Ветеран праці” та знаком “Відмінник народної освіти України” (1978 р.). Має почесне звання “Заслужений працівник освіти України” (2000 р.). Свідченням визнання не тільки в Україні, а й у світі стало те, що у 1999 році Міжнародний біографічний центр у м. Кембрідж (Велика Британія) присвоїв М. Алексієвцю звання “Міжнародна людина тисячоліття в номінації “2000 видатних науковців ХХ століття”.

Микола Алексієвець продовжує активно працювати на науково-історичній ниві: автор понад 300 наукових і науково-методичних праць із проблем вітчизняної та всесвітньої історії, в тому числі 9 монографій.

Варто також додати, що М. Алексієвець – член спеціалізованої вченої ради по захисту докторських і кандидатських дисертацій у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, а в Тернополі – керівник обласної секції історії Малої академії наук України.

Співвідносно до Миколи Мироновича традиція зв'язку поколінь – не просто слова. Справу батька продовжила дочка Леся Алексієвець, котра у 2007 році захистила докторську дисертацію; отже, це традиція зв'язку історичних шкіл, безперервності наукового, історичного пошуку. По суті, така традиція нині реалізована в його студентах, котрі стали вже докторами чи кандидатами історичних наук або працюють педагогами у школах.

Як голова Асоціації істориків Тернопільщини та член Національної спілки краєзнавців України Микола Миронович багато зробив для дослідження минулого рідного краю. Це, зокрема, й археологічні розкопки, і діяльність науково-пошукового товариства “Обереги”, і нові праці з дослідження історії Тернопільщини, що їх написали його студенти та вихованці. Зрозуміло, що із започаткуванням у 2003 році першого такого регіонального проекту в історії України – “Тернопільський Енциклопедичний Словник” – М. Алексієвець

увійшов до редакційної колегії. В українській історії він зарекомендував себе людиною енциклопедичних знань, праці й обов'язку.

Микола Миронович не належить до тих патріотів, які показово рвуть на собі вишиванки і ходять у шароварах; він тихо, без зайвого галасу, професійно робить свою справу, навчає і виховує майбутніх фахівців, багато з яких стають не тільки істориками, а й архівістами, музеєзнавцями, громадськими та політичними діячами. Він чесно і сповна служить українській справі, любить свою професію, зрештою й Україну не на словах, а кожним своїм вчинком. Вимогливий, насамперед, до себе, принципний, завжди говорить, як є, а не так, як комусь хочеться.

Микола Алексієвець – історик широкого діапазону, котрий відзначається фундаментальним аналізом джерел, енциклопедист, краєзнавець. Ми часто зверталися до нього з різними питаннями, і він завжди все знав: що в науці, що в історії, що в краєзнавстві. Його ідеї були й залишаються новими і прогресивними. Характерно, що значну частку їх втілено у життя.

На кафедрі нової і новітньої історії та методики викладання історії історичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка, яку нині очолює Микола Алексієвець, постійно панує атмосфера наукової творчості, демократичності, поваги до особистості студента, витворена високопрофесійним викладацьким колективом. Здається, що його очільник не відчуває втоми, завжди в русі, весь час працює.

Науково-педагогічний доробок Миколи Мироновича – надійний дороговказ і потужний фундамент освіти та історичної науки незалежної України.

Одним із своїх найголовніших завдань професор Алексієвець вбачає навчання та виховання високоосвіченого, всебічно розвинутого вчителя і дослідника історії, спроможного у своїй практичній діяльності використовувати найновіші досягнення науки й техніки, ефективно працювати в умовах науково-технічного прогресу, відроджувати правдиву вітчизняну історію, що разом із мовою становить основу національної державності українців.

Також наголосимо: Микола Миронович володіє рідкісним даром – чітко, кількома реченнями, але надзвичайно глибоко формулює суть проблеми, відділяючи головне. Це характерно і для його історичних розвідок, і для дискусій чи обговорень. Можливо, така якість з'являється в істориків із часом і на основі великого досвіду, а може, це, до того ж, – талант. Природжений хист ученого, педагога та громадського діяча він однаковою успішно застосовує і як історик та літературознавець, і як редактор та видавець. У контексті до викладеного додамо, що професор М. Алексієвець успішно керує написанням курсових, дипломних та магістерських робіт.

Звичайно, що володіючи ґрунтовними знаннями і досвідом, Микола Миронович став автором понад ста рецензій на праці інших істориків. Багато дослідників вважають почесним отримати відгук на роботу від професора Алексієвця. Микола Миронович підійшов до свого чергового ювілею. Це час, коли можна озирнутися і підбити певні проміжні підсумки прожитого. Як

видно хоча б з цієї статті, він зробив багато і як педагог, і як історик. Тому здобув заслужене визнання, повагу й шану.

Кожен, хто народжується у цей світ, покликаний жити, творити і змагати до вищих проявів своєї людської сутності. Відтак, людина є творцем і учасником історичного буття. А її роль в історії оцінюється згідно з масштабом позитивного впливу, який людина в процесі життєдіяльності здійснює на навколишній світ, оточуючих ближніх, загалом на хід суспільно-історичного розвитку.

Своєю активною життєвою позицією вченого, педагога, наставника, громадсько-культурного діяча Микола Миронович є гідним взірцем такої високопоклонної людини.

Микола Алексієвець – автор багатьох статей і збірників, що стали помітним явищем у вітчизняному інтелектуальному житті. Він має рідкісний дар оратора, за допомогою якого може пояснити неоднозначні та часто суперечливі періоди в історії України доступною й зрозумілою, разом із тим – науковою і точною мовою. Він заслужено користується повагою та довірою колег і авторитетом у науковому середовищі.

Характерними рисами праць Миколи Мироновича завжди були актуальність завдань, оригінальність їхніх окреслень, чіткість дослідження, глибина аналізу. Одна з цих граней – його лекторська майстерність. Його воістину блискучі лекції завжди притягали студентів. Осягаючи педагогічну майстерність, уміння абстрактно мислити і робити узагальнюючі висновки, присутні проходять школу вдумливого та глибокого розуміння української історії.

*Слово про вчителя, або його авторитет беззаперечний :
[доктор історичних наук, професор Микола Миронович
Алексієвець] / Богдан Мельничук, Віктор Уніят, Богдан
Хаварівський // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник
наукових. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ:
історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку :
у 2 ч., ч. 1. – С. 29–32.*

ВИСОКЕ НЕБО ПАТРІАРХА ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ УКРАЇНИ

Як радісно думати, що у Тернополі живе та плідно працює високоморальна особистість, Людина з великої літери, незламний патріот, у серці якого завжди присутні Бог і Україна, світило історичної науки, інтелігент, ерудит, завсідник енциклопедичних знань, великий вчений і педагог – Микола Миронович Алексієвець. Він живе так, як навчає і навчає так, як живе. Він – людина слова і діла. Рушієм його діяльності є пошук істини, що криється в одному слові – Любов. Безмежна любов до наук, а особливо до історії, любов до Господа Бога, до України, якась надзвичайна, тендітна, трепетна відданість своїй сім'ї, бережне ставлення до життя. І все це в одній особі.

Переступаю поріг дому Алексієвців. Відразу мене зустрічають тепла усмішка господаря, ввічливість господині і миле добросердя їхньої донечки Лесі. Гостинність і доброта господарів дому приємно вражають і тішать. На стіні старовинна ікона, усюди книги, багато книг. Поміж них – ніжні квіти. Оселя Алексієвців – справжній храм науки. Усі члени сім'ї щедро засівають зерна високих знань у спрагли серця української молоді.

Микола Миронович вміє не тільки зворушливо навчати, вкладати набуті знання у душі студентів, але й уважно слухати їхню мову та роздуми. А це вже добірне мистецтво, це дар від Бога.

Свою зранену долю несучи до нього, як до розумного вчителя і порадики, видатного історика і патріота, щоб роздумати разом з ним про українську духовність, мораль і культуру, про нашу молодь і студентство, про майбутнє українського суспільства. І в наших роздумах перемагає життєстверджуючий професорський оптимізм. Але неспокойне серце педагога додає: “А молоді нашій все-таки треба більше працювати над собою”.

Тут мені пригадалися слова Бориса Грінченка: “Патріотів багацько скрізь, а робітників щось не чути”.

Моя журба хвилинка. Я бачу у мудрих очах Миколи Мироновича безмежну доброту із світлим промінчиком надії. Як завжди так просто і так геніально, сказане ним: “Все буде добре!”.

Молодечим рухом дивиться на годинник і ніжно промовляє: “Вибачайте. Пора. Студенти чекають!” І майже біжить на історичний факультет ТНПУ.

Дивлюсь йому у слід і радію, коли є такі професори, що несуть високе небо в земне буття, то перегадом розквітне рясно український сад історичної науки.

Вдивляюсь у відкриті двері історичного факультету і разом із плакучою вербою, що так доречно росте тут віддавна, пошепки цитую Франка:

Я ж весь труд, я весь піт тобі дав
У незламнім завзяттю,
І підеш ти в мандрівку століть
З мого духа печаттю.

У години великої самоти, коли нема з ким поговорити і, коли хочеться втекти від пустопорожніх життєвих розмов, я приходжу під плакучу вербу і вдивляюсь у відкриті двері історичного факультету, де колись сам навчався. Я чекаю на свого професора.

Історичний факультет Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка переступив поріг свого вісімнадцятиріччя. Із ним нерозривно у парі його талановитий будівничий та незгасне світло історичної науки, неперевершений педагог і мислитель, життєлюб і правдомовець, мій порадник і учитель Микола Миронович Алексієвець, доктор історичних наук, завідувач кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ, Заслужений працівник освіти України.

Процес становлення факультету непростий, але плідний, багатий на пошук історичної правди, впровадження у практику нових оригінальних методів навчання і виховання. Будучи найпрестижнішим факультетом в університеті, він стрімко утверджується, має великі перспективи розвитку. Це – природно. Підготовка національних кадрів – істориків, фахівців нової генерації є життєвою потребою для нової України, а вивчення вітчизняної і всесвітньої історії – постійною необхідністю для кожного її громадянина.

Але у цій публікації ми будемо говорити про одного з фундаторів історичного факультету – Миколу Мироновича Алексієвця, якому виповнюється 70 років. Усі хто знає професора, доктора історичних наук Миколу Алексієвця, вважають його живим взірцем справжнього патріота – людиною високоосвіченою, ерудованою, спокійною та впевненою у собі.

Коли спілкуєшся з ним, паном професором, то здається, що знаєш його з раннього дитинства – такий він близький і зрозумілий. Його життєва мудрість здорова, самоочищувальна і лікувальна. Він – совістлива людина, а це головне, бо совість у цьому суєтному світі не у всіх є домінантою, дехто легко обходиться і без неї. А ще Микола Миронович, самодисциплінований, бувалий до труднощів, звиклий приймати рішення з вивіреною точністю. Його світогляд окреслений почуттям обов'язку і патріотизму, розум і прагматизм переважають над сліпим фанатизмом. Ця людина завжди і в усьому послуговується своєю совістю, глибока віра у Божественне начало переважає над суворою дійсністю та реальністю, торжество духа над шумовинням людського буття.

Він – історик, науковець, інтелектуал, а й ще – чуйна, м'яка і деліката людина, що, втім, не заважає йому працювати, висловлювати конструктивну критику.

Такі люди, яскраві особистості, як Микола Алексієвець, вже сьогодні знакові постаті української історії, на чийх біографіях виховують нову генерацію. Він є завжди і повсякчас незламним прикладом служіння Батьківщині та народу.

Його бібліографія праць – то окрема книжка. Ім'я цієї людини знане у світі. Він один з найшанованіших науковців серед українських істориків, бо не так вже багато є українських вчених, хто б стільки написав про Україну у контексті всесвітньої історії.

Його праці цікаві за формою і стилістикою, написані блискучою мовою, літературно майстерні, філософськи узагальнені. У них закладено глибинне розуміння нашої історії. Ця людина є дуже чесною, відвертою слова, хоча це

його слово, можливо, не всім подобається. Його покликання, фах – історія, знання історії України є голосом його серця.

Він є людиною надзвичайно м'якою, делікатною та великодушною. Найбільше це виявляється у ставленні до студентів, які гуртуються біля нього, а ще науковцем дуже широкого кругозору, патріотичних почуттів.

Від природи Микола Миронович належить до еталонних інтровертів. Він відчувається комфортно наодинці з книжкою і своїми думками. З людьми є бажаним співрозмовником.

Микола Алексієвець безумовно належить до найбільш помітних інтелектуальних постатей Західної України. Професор, інтелігент, інтелектуал, він уособлює собою культуру багатотисячолітньої історії Галицької землі.

Слід відмітити його відданість науці, інтерес до життя, благородний гуманізм і його служіння майбутньому.

Микола Алексієвець – науковець від Бога. Так про нього відгукуються студенти, колеги, приятелі. Інколи аж дивно звідки у цього чоловіка стільки енергії, любові до життя, до людей. З ним приємно працювати чи мати будь-які ділові справи. Ніколи не підведе. Щирість, відкритість душі, сердечність, доброта, любов – це те, що зімітувати неможливо. Вони або є, або їх немає. Науковець гордиться тим, що народився на благословенній українській землі і не втомлюється дякувати за це Творцеві, власній долі. За такими, як Микола Миронович – майбутнє України загалом, української науки, зокрема. З роси і води Вам, УЧИТЕЛЮ.

Високе небо патріарха історичної науки України :

*[доктор історичних наук, професор Микола
Миронович Алексієвець] / о. Василь Погорецький //
Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник
наукових праць, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ:
історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку :
у 2 ч., ч. 1. – С. 33–34.*

NUNQUAM PETRORSUM, SEMPER INGREDIENDUM! – НІ КРОКУ НАЗАД, ЗАВЖДИ ВПЕРЕД!

Якщо хтось обирає цей давній латинський вислів гаслом свого життя, то він обов'язково досягає успіху та визнання оточення. Ми можемо без перебільшення вважати, що життям та діяльністю проф. Миколи Алексієвця керує подібне кредо. Адже впродовж багатьох років йому вдається реалізовувати, здавалося б, неможливі ідеї та нереальні проекти, що стали для багатьох стартовим майданчиком у житті.

Микола Миронович, відзначаючи ювілей, має право ствердити чималі здобутки і в особистому, і у професійному житті. Можна лише щиро радіти з того, як йому вдається поєднувати ці дві сфери. Адже дружна сім'я, де панують любов, злагода, взаємоповага є міцним фундаментом для самореалізації, творчого пошуку, професійного зростання.

Обираючи фах історика, ювіляр йшов за покликом серця, не уявляючи навіть у найсміливіших думках, що йому випаде нагода відіграти вирішальну роль у розвитку історичної науки на Тернопіллі.

У 1993 р. розпочинається знаковий період не лише в житті проф. Миколи Алексієвця, а й у розвитку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюк. Бо саме з цього часу – відлік відродження історичного факультету. За досить короткий термін факультет стає одним з найпрестижніших. І очолює його саме Микола Миронович, якому кропіткою працею вдалося згуртувати колектив педагогів-істориків та студентів довкола історичної науки.

Як охарактеризувати декількома словами той дух, котрий панував у середовищі історичного факультету під опікою нашого професора! Усі викладачі і студенти працювали над єдиним завданням – відродження історичної науки, розвитку національної освіти. Про це свідчить чисельна участь студентів тих років у різноманітних конференціях, семінарах усіх рівнів – від місцевого до міжнародного, а також проведення на базі факультету зусиллями викладачів низки міжнародних конференцій. Усі наукові запити і потреби викладачів та студентів факультету реалізовувалися ще завдяки інформаційно-видавничому центру “Літопис”. Згодом, у 1995 р., започатковано випуск “Наукових записок ТНПУ. Серія: історія”, відповідаючи за загальну редакцію яких, Микола Алексієвець доклав чимало зусиль, аби отримали визнання серед вітчизняних науковців, стали фаховим виданням. Пригадуємо перші друковані студентські статті – несміливі, часом лише наближені до досконалості. Та саме вони допомогли майбутнім науковцям отримати неоціненний досвід та підготовку до наукової роботи.

За підтримки декана М. Алексієвця у вересні 1996 р. почав виходити також факультетський часопис “Сторінки літопису”. Варто зазначити, що ці сторінки завжди були повними, відображаючи студентське життя на факультеті – насичене, і не лише науковою роботою. Бо ж молодість не терпить обмежень. Саме на це зважав у своїй співпраці із студентами М. М. Алексієвець на посаді декана. Тому і з'являються такі, здавалося б природні, явища на факультеті, як

легендарна КВК-команда “Родина Алексів” (відчуваєте як назва свідчить про визнання студентством авторитету свого наставника-декана?), котра змогла гідно представляти університет на Всеукраїнському рівні; творче об’єднання “Зустріч”, завдяки якому чимало студентів-істориків зуміли презентувати громадськості свої літературні доробки; студентський хор, створений перед черговим Днем факультету, продемонстрував, що історичний факультет – це саме те середовище, де молодь і викладачі мають змогу розвиватися всебічно. Це далеко не повний список діючих студентських об’єднань за роки керівництва факультетом Миколи Алексієвця. Адже викладачі-історики завжди дбали про якісне поповнення історичних кадрів.

У перші роки в житті факультету з’явилося також і чимало традицій, серед яких чільне місце посіли День факультету та посвята у першокурсники, День науки тощо.

Таким чином, будучи студентами, завжди відчували приналежність до історичної науки, мали змогу відпочити і реалізовувати власні творчі плани, знали, що маємо підтримку у задумах у свого декана, котрий за будь-яких обставин завжди відстоював своїх студентів.

Про внесок проф. Миколи Алексієвця і його колективу, котрий складався з найкращих викладачів, у розвиток підростаючого покоління свідчить життя і діяльність колишніх випускників історичного факультету: чимало з них сьогодні займаються активною громадською і політичною діяльністю, працюють у науковій сфері, допомагають прийдешнім поколінням студентів оволодіти обраним фахом.

Тож, дозвольте Миколо Мировичу, від імені усіх Ваших випускників подякувати за життєву науку, за батьківські настанови, підтримку і доцільні вимоги.

*Літа цвіли не просто цвітом,
А проростали у труді,
Дорослими вже стали діти,
А Ви душею молоді.
Пливуть літа, мов тихі води,
І вже минає 70,
Зійшла зоря, і є нагода,
Словами вдячності вітатъ.
Хай щастя панує у Вашому домі
І радість у ньому живе,
Здоров’я міцного і щирої долі
Хай Бог посилає і Вас береже.*

І, насамкінець, пам’ятаймо: *Nunquam petrorsum, semper ingrediendum!*

Nunquam petrorsum, semper ingrediendum! – Ні кроку назад, завжди вперед! / Зоряна Удич // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових, 2010. – Вип. 5 : Україна–Європа–Світ: історико-політичні та гуманітарні аспекти розвитку : у 2 ч., ч. 1. – С. 35–36.

Участь в наукових конференціях

2012

1. Звітна наукова конференція професорсько-викладацького складу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка з суспільних, природничих, технічних та гуманітарних наук. Тернопіль, травень 2012 р.

Міжнародна наукова конференція "Вітчизняна війна 1812 року в контексті поступу всесвітньої історії". Київ, 17 жовтня 2012 р.

2. Міжнародна науково-практична конференція "Тернопіль і Тернопілля в історії та культурі України і світу (від найдавніших часів до сьогодення)". Тернопіль, 20–21 квітня 2012 р.

2013

3. Звітна наукова конференція професорсько-викладацького складу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка з суспільних, природничих, технічних та гуманітарних наук. Тернопіль, травень 2013 р.

4. Міжнародна наукова конференція "Зовнішня політика України: історичний досвід і сучасний стан". Київ, листопад 2013 р.

5. Міжнародна науково-практична конференція "Тернопіль і Тернопілля в історії та культурі України і світу (від найдавніших часів до сьогодення)". Тернопіль, 26 квітня 2013 р.

2014

6. Інноваційно-методичні виміри підготовки вчителя історії. Тернопіль, 22 жовтня 2014 р.

7. Науково-практичний семінар "Історична освіта та наука: європейський і український досвід". Тернопіль, 16 вересня 2014 р.

8. Перша світова війна в історичній пам'яті людства". Тернопіль, 24 вересня 2014 р.

9. 1025-річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність і перспективи. Київ, 22 травня 2014 р.

2015

10. Всеукраїнська наукова конференція "Творча спадщина Ігоря Герети: проблеми і перспективи досліджень". Тернопіль, 25 вересня 2015 р.

11. Круглий стіл "Роль історії в сучасному суспільстві". Тернопіль, 16 жовтня 2015 р.
12. Всеукраїнська конференція "Друга світова війна в історичній пам'яті людства". Тернопіль, 28 жовтня 2015 р.
13. Науково-методичний семінар "Розвиток історичної науки та освіти в контексті закону "Про наукову та науково-технічну діяльність". 26 листопада 2015 р.

2016

14. Всеукраїнська конференція, присвячена 150-річчю від дня народження М. Грушевського "Актуальні питання історії України у III тисячолітті". Тернопіль, 22 листопада 2016 р.
15. Наукова конференція професорсько-викладацького складу ТНПУ ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 19 травня 2016 р.

Відомості про нагороди

1980 р. – нагороджений значком «Відмінник народної освіти УРСР»

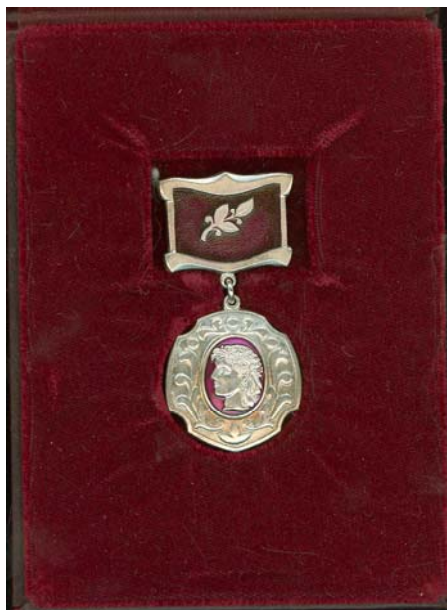

1986 р. – нагороджений медаллю «Ветеран праці»

1999 р. – Міжнародний біографічний центр у м. Кембрідж (Велика Британія) присвоїв М. М. Алексієвцю звання «Міжнародна людина тисячоліття в номінації «2000 видатних науковців ХХ століття».

2000 р. – Заслужений працівник освіти України

2012 р. – за значний особистий внесок у соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, вагомі трудові здобутки, багаторічну сумлінну працю та з нагоди 21-ї річниці незалежності України нагороджений Орденом «За заслуги» III ст. (24 серпня 2012 р.)

ФОТОМАТЕРІАЛИ

*Алексієвець Микола Миронович –
завідувач кафедри нової і новітньої історії та
методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка*

*«Європа–Україна–Тернопільщина:
міжнародні відносини, співпраця, безпека»
(Міжнародна наукова конференція на історичному факультеті ТНПУ ім.
В. Гнатюка, присвячена Дню Європи в Україні (19–20 травня 2017 р.)*

З вітальними промовами до учасників та гостей конференції звернулися ректор ТНПУ ім. В. Гнатюка професор, дійсний член НАПН України Володимир Кравець та голова міської ради Сергій Надал.

***«Європа–Україна–Тернопільщина:
міжнародні відносини, співпраця, безпека»***
**(Розгорнута виставка наукової літератури із зазначеної проблематики
під час роботи конференції у фойє головного корпусу ТНПУ ім. В. Гнатюка)**

**За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм,
вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих
педагогічних кадрів та з нагоди Дня працівників освіти
заступник голови Тернопільської обласної адміністрації – Ігор Вонс нагородив
*грамотою доктора історичних наук Миколу Алексієвця (2016 р.)***

М. М. Алексієвєць організатор та учасник науково-практичного семінару «Михайло Грушевський – науковець і політик у контексті сучасності» (2016 р.)

Зустріч декана Миська В. В. із батьки першокурсників які завітали на історичний факультет ТНПУ ім. В. Гнатюка (2016 р.)

Доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ ім. В. Гнатюка Микола Миронович Алексієвець розповів про перші наукові здобутки юних істориків, їх прагнення до знань, а також відзначив кращих студентів.

Як провідний науковець історичного факультету він зауважив, що знання, здобуті в стінах університету, допоможуть молодому поколінню стати освіченою інтелігенцією у майбутньому.

«Перша світова війна в історичній пам'яті людства»

круглий стіл (2014 р.)

Завідувач кафедри, доктор історичних наук Микола Алексієвець, зазначив, що сьогодні значення історика та історії в суспільстві зростає. «Йде битва за історію, – веде мову Микола Миронович. – Кому, як не історикам, належить правдиво, об'єктивно проаналізувати основні події та вектори розвитку людства після Великої війни». У своїй доповіді професор висвітлив стан вивчення проблемних питань Першої світової в українській історичній науці.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Алексєєв Ю. М.	4, 5 (ред.), 10, 11 (ред.), 38, 39 (ред.), 42 (ред.), 45–48 (ред.), 50, 51 (ред.), 53 (ред.), 56–58 (ред.), 62 (ред.), 65–68 (ред.), 72 (ред.), 76–83 (ред.), 85 (ред.), 88 (ред.), 91, 92 (ред.), 142, 143 (ред.), 145–150 (ред.),
Алексієвець Л. М.	4, 5 (ред.), 10, 11 (ред.), 15, 18–35 (уклад.), 38, 39 (ред.), 41–48 (ред.), 50 (ред.), 51–52, 53 (ред.), 54 (ред.), 56–57 (ред.), 58, 59–60 (ред.), 62, 63, 64 (ред.), 65–67 (ред.), 68–69, 72 (ред.), 75–76, 78–83 (ред.), 84, 85 (ред.), 87–88 (ред.), 91 (ред.), 92, 142–143 (ред.), 145–150 (ред.)
Алексієвець М. О.	42, 61, 68
Баженов Л. В.	16 (ред.), 55 (ред.), 90 (ред.)
Балюк В.	52 (ред.), 59 (ред.), 64 (ред.)
Бармак М.	43, 44 (ред.), 54 (ред.), 60 (ред.), 63 (ред.), 90 (ред.)
Беднарська О. Р.	108
Бережна С. В.	105 (наук. кер.)
Білянський В. В.	109
Бондаренко С. В.	31, 43, 45, 53, 54, 61
Борисенко В. К.	141
Боровська І.	78–82
Брицький П.	55 (ред.), 75 (ред.)
Бруз В. С.	79
Е. Л. Валева	84
Валіон О. П.	40, 60, 76, 86–88
Віднянський С. В.	72, 81, 144
Віхніч З. І.	110
Вовк С.	55
Волошин Х. В.	111
Воробець В. В.	112
Гайдар М. В.	113
Гаковнік О. П.	114
Гевко В. Р.	20–22, 23 (уклад.)
Гдичинський Б. П.	80
Гнат Г. Д.	115
Гомотюк О. Є.	75
Горбачевський І.	16
Горний М.	77
Град Н. В.	116
Григоруk Н. А.	19, 26, 93

Грубінко А. В.	94
Грушевський М.	40, 52
Даниленко В. М.	82
Двуліт С. С.	117
Дзісяк Я. І.	95
Дмитрук А. Ю.	96
Добржанський О.	75 (ред.)
Древніцький Ю.	83
Задвірна Х. В.	118
Зуляк І. С.	1 (ред.), 43, 44 (ред.), 54, 55(ред.), 60, 61(ред.), 63 (ред.), 75 (ред.), 90 (ред.)
Іванова В. О.	105, 106
Іграс (Романюк) І. М.	119
Ільчук І.	39, 63, 65
Кайндль Р. Ф.	9
Кандиба-Ольжич О.	37
Кліш А. Б.	73, 97
Корнійчук С. О.	120
Костюк Л.	15, 85
Ковалишин Л. В.	33 (уклад.), 37
Кривець Н. В.	82, 87
Кріль М. М.	90
Кудряченка А. І.	88
Куртяк Л. В.	121
Лазарович В.	85
Лахманюк Т. В.	16, 98
Левицького М.	48
Луцук Р. І.	122
Мазурок О. М.	123
Майор А. В.	124
Макар В. Ю.	77, 80
Макар Ю. І.	24 (ред.), 27 (ред.), 30–32 (ред.), 34 (ред.), 77, 80, 145
Мартинов А. Ю.	78, 81
Мельничук Б.	140, 148
Мисик В. С.	99
Музичук О. Б.	125
Немира Л. М.	126
Нечипорук О. В.	127
Ореховський В.О.	44, 107

Павлюк О. М.	86
Парнета О.	67
Плескун Н. П.	128
Погорецький В. А.	100, 143
Процик І. В.	129
Радецький В. Е.	130
Саловський А. Б.	131
Салюк А.	77
Секо Я.	49, 50, 70, 77, 84, 89, 90
Сеньків Г. С.	132
Сич О. І.	106 (наук. кер.)
Скакальська І. Б.	74, 101
Слободян О. Я.	133
Смільська І.	64
Старосольський В.	83
Сторожук М. В.	134
Студинський К.	73
Терещук Г. В.	27, 30, 32, 34, 57
Турчак О. К.	135
Удич З.	150
Уніят В.	148
Федорів І. О.	14 (уклад.), 47, 48, 83, 142, 146, 149
Хаварівський Б.	148
Чорна І. В.	136
Чорна Н. М.	35, 41, 72, 102
Чорній В. Б.	137
Шама О. І.	17, 18
Шарпак Г.	68
Штука С. В.	138
Шубин А.	89
Ятищук О. В.	104
Щерба Л. І.	139
Юрій М. Ф.	59, 62, 69, 107 (наук. кер.), 145
Юрків Ю. В.	103

Зміст

<i>Від укладача</i>	4
МИКОЛА АЛЕКСІЄВЕЦЬ – ВЧЕНИЙ-ІСТОРИК, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПЕДАГОГ, КОЛЕГА	6
<i>Біографічна довідка М. М. Алексієвця</i>	20
<i>Науковий доробок М. М. Алексієвця</i>	21
<i>Видання вченого-історика у співавторстві</i>	22
Підручники, навчальні посібники	22
Наукові статті	25
<i>Редакційно-рецензійна робота М. М. Алексієвця</i>	30
<i>Наукові дослідження під керівництвом М. М. Алексієвця</i>	34
Науковий керівник дисертацій	34
Науковий опонент дисертацій	38
Науковий керівник магістерських та дипломних робіт	39
<i>Публікації про життя та наукову діяльність</i>	43
ВЧЕНИЙ І ЛЮДЯНА ЛЮДИНА	45
ЛЮДИНА ЕНЕРГЕТИКИ ДОБРА, ЛЮБОВІ Й МУДРОСТІ	47
СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ, або ЙОГО АВТОРИТЕТ БЕЗЗАПЕРЕЧНИЙ	49
ВИСОКЕ НЕБО ПАТРІАРХА ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ УКРАЇНИ	54
NUNQUAM PETRORSUM, SEMPER INGREDIENDUM! – НІ КРОКУ НАЗАД, ЗАВЖДИ ВПЕРЕД!	57
<i>Участь в наукових конференціях</i>	59
<i>Відомості про нагороди</i>	61
ФОТОМАТЕРІАЛИ	63
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	69

Для нотаток

Довідково-біобібліографічне видання

*Людина енергетики добра,
любові, мудрості*

(доктор історичних наук, професор ТНПУ ім. В. Гнатюка
Микола Миронович Алексієвець)

**БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
(2006–2016)**

Підписано до друку 2.11.2017 р.
Формат 60×84/16 Папір друк. Друк офсетний
Ум. друк. арк. 2,86. Обл.-вид. арк. 3,22.
Наклад 100 прим. Замовлення № 24

Віддруковано у видавничому центрі «Вектор»
46018, м. Тернопіль, вул. Кривоноса, 26,
Тел. 8 (0352) 40-08-12
8(0352) 40-00-63

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ТР № 46 від 23 серпня 2017 р.
ФО Осадца Ю. В.